

**Archiwum Partii Politycznych
Instytut Studiów Politycznych
Polskiej Akademii Nauk**

Sygnatura:

1.2/1

Tytuł:

Antyklerykalna Partia Postępu Racja - 2004 r.

Sygn. 1.2/1 - Antyklerykalna Partia Postępu Racja - 2004 r.

Spis zawartości:

l.p.	nazwa	nr karty początkowej
1	Ulotka propagandowa, styczeń 2004, s. 1;	1
2	Program, luty 2004, s. 32;	2

Stan na styczeń 2023 r.

Bóg tak!

Kościół nie!

Czytaj tygodnik **FAKTY i MITY**. Demaskujemy: **APP ISP PAN, 1.2/1, k. 1**

- fatalną, postępującą klerykalizację kraju
  - zawłaszczanie przez Kościół majątku narodowego
  - arogancję kleru wobec „poddanych” sobie owieczek
  - traktowanie przez Państwo księży jak nadludzi uprzywilejowanych wobec zwykłych obywateli
  - bizantyjski przepych sakralnych budowli powstających za pieniądze nas wszystkich
  - milionowe afery finansowe z udziałem hierarchów Kościoła
  - skandale seksualne z księżmi w tle
- „Fakty i Mity” są nadzieją tych wszystkich, którzy wierzą, że Polska może dołączyć do rodziny laickich krajów Europy, w których identyczne prawa

mają wyznawcy dowolnych religii oraz ludzie niewierzący. **Nie walczymy z religią.** Piętnujemy tylko wykorzystywanie jej do zdobywania władzy i pieniędzy przez wąską grupę koryfeuszy.

Wstąp do Antyklerykalnej Partii Postępu RACJA.

Czy akceptujesz przekazywanie za bezcen polskiego majątku narodowego na rzecz Kościoła rzymskokatolickiego? Czy chcesz, żeby z Twoich pieniędzy utrzymywano księży?

Jeśli mówisz NIE, to przyłącz się do nas! tel. (22) 782 45 86 www.racja.org www.faktvimitv.nl

Antyklerykalna Partia Postępu

RACJA

PROGRAM

LUTY 2004

I Być godnym epoki

II Polityka światopoglądowa

III Program rozwoju państwa

1. Tańsza energia
2. Samorząd
3. Finanse publiczne
4. Banki
5. Przemysł
6. Rolnictwo i leśnictwo
7. Transport
8. Ekologia

IV Polityka społeczna państwa

1. Bezrobocie i walka z biedą
2. Siła i zdrowie
3. Oświata i szkolnictwo wyższe
4. Nauka
5. Kultura narodowa
6. Polityka obronna
7. Bezpieczeństwo publiczne
8. System sprawiedliwości
9. Równouprawnienie kobiet

V Polityka zagraniczna

1. Polska w świecie
2. Polska w Europie

I Byłoby mepoki

Antyklerykalna Partia Postępu „Racja” zrodziła się z buntu i niezgody na dalsze funkcjonowanie źle zaprojektowanej koncepcji polskiej drogi do dobrobytu, oraz przekonania, że mowa o nowoczesnym społeczeństwie, a nie o procesie degradacji ludzkiego życia.

Nasze społeczeństwo pozbawione zostało wiary w szybkość poprawy swojej sytuacji. Rozumiemy ten zakres męczenia psychicznego, kulturowego i fizycznego, jakiego doświadczyliśmy w trakcie realizacji kolekcji utopii, która przypadła w tym czasie historycznym. Obiecane w procesie „szczęśliwej rewolucji” dobra, dla zdecydowanej większości społeczeństwa leżą poza zasięgiem możliwości.

Zamęczono nas nadmiarem hurraoptyzmu i mnogością sloganów, pustych komplementów i rzekomo dobrych rad, a także narzucono nam zbyt wiele liberalnych wzorców pseudorozwojowych. Wszystko to niesprzyja rozwojowi ekonomicznemu Polski i coraz bardziej spycha nas na margines potrzeby materialnej, intelektualnej i duchowej społeczności.

Dlatego APP „Racja” stawia sobie za cel podstawowy przede wszystkim uciążenie niedorozwoju cywilizacyjnego, aby jednostka ludzka stała się podmiotem. Służycy matemu ogólnie dostępna praca, obowiązkowa jako standard uczciwość oraz postępowanie, będący zasadniczymi czynnikami zmian państwa społeczeństwa.

Antyklerykalna Partia Postępu „Racja” dąży do zbudowania nowoczesnego państwa opartego na demokracji i neutralności światopoglądowej, w którym zapewni się każdemu obywatelowi nieskrępowany rozwój intelektualny, swobodę wyznania i wypowiedzi, równość wobec prawa, jednakowe prawa publiczne niezależnie od statusu społecznego, światopoglądu, preferencji seksualnych czy narodowości.

APP „Racja” w swym ideologii opiera się na humanizmie.

APP „Racja” jest organizacją tych wszystkich obywateli RP, dla których takie wartości jak demokracja, równość, prawo, praworządność, sprawiedliwość społeczna, a co za tym idzie – niezależność światopoglądowa oraz religijna – są fundamentalne. Jesteśmy przekonani, że jedynie tolerancja i poszanowanie każdego światopoglądu są podwaliną pokojowego i szczęśliwego egzystowania oraz rozwoju jednostki ludzkiej w społeczeństwie. Wierzymy, że wyłącznie wolna, nieskrępowana wymiana myśli prowadzi do osiągnięcia celu, którym są demokracja.

APP „Racja” skupia ludzi wierzących, agnostyków i ateistów, nie czyniąc między nimi żadnej różnicy. Uznajemy bowiem, że człowiekowi wolno przekonać się do prezentowania dowolnego światopoglądu – także skrajnie idealistycznego lub materialistycznego i w takim właśnie pluralizmie widzimy szansę na zgodne współistnienie oraz twórczy rozwój całego narodu. Odmiennie światopoglądowe nie może być, w żadnym wypadku, powodem dyskryminacji kogokolwiek, poza postawami skrajnymi i antyspołecznymi godzącymi w dobro innych ludzi, np. faszyzm.

Podstawą do działania i realizacji tych celów jest przede wszystkim idea tolerancji, partnerstwa, wrażliwości społecznej oraz ochrony praw człowieka. Pokojowe współistnienie członków wspólnoty międzynarodowej w oparciu o te fundamenty, doprowadzi do statecznego i do budowania globalnej społeczności XXI wieku.

Antyklerykalna Partia Postępu „Racja” wpisuje się w nurt nowoczesnej lewicowej i umiarkowanej sprostą współczesnym wyzwaniom. Wyciągając wnioski z przeszłości – patrzymy w przyszłość i będziemy śmiało podejmować problemy współczesnego świata. Nie zgadzamy się z kierunkiem naszego gospodarką „niewidzialną ręką rynku”, strukturalnym bezrobociem i innymi plagami społecznymi, które wprowadziła nam dziki kapitalizm.

Przyglądając się tendencjom rozwojowym współczesnego świata i łączy je wszystkie i postępowym i ruchami oraz przemieszczając do świadczenia na polski grunt taki sposób, aby tworzyć nowoczesną, sprawliwą społecznie i całościowo świecą nadbudowę naszego państwa.

APP „Racja” jest za gospodarką wolnorynkową o charakterze socjalnym. Rozumiemy to jako zachowanie znacznego interwencjonizmu państwowego w sferze gospodarczej oraz sprawowanie opieki nad grupami najbardziej ubogimi i nieradzącymi sobie w trudnych warunkach wolnego rynku. Popieramy rozwój przedsiębiorczości, pobudzanie konkurencji i wzrostu gospodarczego. Państwo musi inicjować, wspierać i finansować rozwój nauki i oświaty, jako strategicznych kierunków rozwoju państwa.

Państwo musi sprawować nacisk na kulturę, która nie może podlegać prawom wolnego rynku, gdyż niedoświadczona, jak i niespójna w kategoriach finansowych.

APP „Racja” widzi pilną potrzebę reformy systemu politycznego w Polsce, w którym to nie przedstawiciele narodu rządzą państwem a wybrani partyjni politycy. Proces upartyjnienia wszystkich struktur w Polsce doprowadzi do tego, że nie mamy już dzisiaj klasycznej demokracji, tylko jej hybrydę, partiokrację. Upartyjnienie urzędów i wszelkich ogniw państwowości stało się jednym z czynników, które doprowadziły do wewnętrznej słabości naszego kraju i pogłębiania zacofania cywilizacyjnego.

Dlatego opowiadamy się za procesem odpartyjnienia struktur państwa i wprowadzenia przy obsadzie stanowisk klucza kompetencji.

Za najważniejsze działania prorozwojowe dotyczące naszego kraju w perspektywie wieloletniej, uważamy: rozwój edukacji, intensywne wspieranie przez państwo badań naukowych nad nowymi technologiami i szybką ich wdrażanie do produkcji. Tylko przy zachowaniu należytej uwagi nad tymi dwiema sprawami, państwo polskie może podążać za coraz szybciej rozwijającymi się państwami Ameryki Północnej, Europy Zachodniej i Azji. W przeciwnym wypadku, przepadnie rozwój i przywrócić nam krajami będzie systematycznie pogłębiać.

II Polityka światopoglądowa

Istotą naszej ideologii jest polityka światopoglądowa państwa. Zasadza się ona na dążeniu do zbudowania świeckiego charakteru państwa. Po dojściu do władzy partia będzie dążyć do zbudowania nowoczesnego państwa neutralnego światopoglądowo. **Racjonalna polityka społeczno – gospodarcza wymaga jak najszybszej zmiany artykułu 25 Konstytucji, usunięcia z niej treści dotyczących szczególnego uprzywilejowania kościoła katolickiego i uznanie konkordatu za nieważny, od samego początku, z powodu wad prawnych.** Państwo powinno zapewniać każdemu obywatelowi nieskrępowany rozwój intelektualny, swobodę wyznania i wypowiedzi, równość wobec prawa, jednakowe prawa publiczne, niezależnie od jego statusu społecznego, światopoglądu, preferencji seksualnych czy narodowości.

Neutralność światopoglądową państwo realizuje przez całkowity jego rozdział od kościołów i związków wyznaniowych.

1. Uroczystości państwowemuśmiejemy charakteryzować łącznie świeckimi, a organy władzy państwowej, samorządowej oraz podległe im jednostki organizacyjne nie mogą w sposób oficjalny uczestniczyć w uroczystościach religijnych. Ekspozowanie symboli, wznoszenie pomników oraz głoszenie doktryn religijnych jest ograniczone do obiektów i terenów dzierżawionych lub będących własnością Kościołów i związków wyznaniowych.
2. Domagamy się likwidacji kaplic, usunięcia pomników i symboli religijnych z urzędów państwowych, obiektów w terenach ożyteczności publicznej, jednostek służb mundurowych, szkół i szpitali.
3. Należy sunąć nauczanie religii ze szkół i przedszkoli publicznych oraz zaprzestanie dotowania przez organy administracji państwowej lub samorządowej szkół prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe. Religia, jako zideologizowany przedmiot, wprowadzony do szkół niezgodnie z konstytucją, może być wykładana wyłącznie w punktach katechetycznych - poza programem szkolnym. Finansowanie nauki religii powinny przejąć zainteresowane kościoły i związki wyznaniowe. Postulujemy wprowadzenie miejsc cerkwi i przedmiotów „religioznawstwo”, który - połączony z wiedzą o systemach etycznych - pozwoli uczniom przygotować się do życia w nowoczesnym świecie.
4. Partia jest za natychmiastową likwidacją w funduszu kościelnego, którego formuła utraciła aktualność. Wartość majątku zwróconego kościołowi w naturze po 1989 roku znacznie przekracza wartość majątku utraconego przez niego w wyniku unakjonalizacji.
5. Państwo nie może partycypować finansowo w utrzymaniu kościołów i związków wyznaniowych, prowadzonych przez nie stowarzyszeń i instytucji charytatywnych. Nie może również uczestniczyć w finansowaniu i dotowaniu inwestycji związanych z budową świątyń i innych obiektów kultury religijnej oraz utrzymaniu duchownych osób prawnych i fizycznych. Wszelkie ubezpieczenia tych osób i majątku pozostające w gestii finansowanej winny być ich własnych środków.
6. Kościoły i związki wyznaniowe mogą uzyskać środki finansowe wyłącznie z podatku wzniosionego przez deklarujących obywateli RP oraz datków, zapisów, spadków

i darowizn opodatkowanych na zasadach ogólnych. Darczyńcom na rzecz instytucji religijnych nie przysługują żadne ulgi podatkowe.

Kościoły i związki wyznaniowe nie mogą korzystać z żadnych preferencji ani zwolnień podatkowych i celnych, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności oraz deklarowanego przeznaczenia im portowanych towarów.

Kościoły i związki wyznaniowe jako pełnoprawne instytucje uczestniczące w życiu społecznym będą zobowiązane do identycznych świadczeń wobec państwa, jak inne organizacje i podmioty działalności gospodarczej. Stanowi to dla tych instytucji obowiązki opłacania podatków od nieruchomości i gruntowego, uzależnionych od standardu i lokalizacji obiektów oraz terenów będących obecnie ich własnością, niezależnie od charakteru ich przeznaczenia. Możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez kościoły i związki wyznaniowe, opodatkowana na zasadach ogólnych, będzie uwarunkowana prowadzeniem księgowości, która stanowi podstawę do rozliczeń podatkowych podlegających kontroli urzędów finansowych.

7. Państwo uznajemy za skierowane w kierunku równoprawne. Dlatego też Partia jest zwolennikiem rzeczywistego równania prawach wszystkich kościołów w Polsce.

8. Partia jest za natychmiastową likwidacją Komisji Wspólnej Rządu i Episkopatu, w której Kościół jest petentem, a jednocześnie sędzią we własnej sprawie. Stanowi to karykaturalne zaprzeczenie zasadom państwa prawa. Kościół otrzymuje ok. 100 milionów złotych rocznie z budżetu państwa tytułem odszkodowania za przejęte przez państwo po 1946 r. majątki kościelne, które dawniej Kościółowi wrócić zdołał w całości.

9. Za konieczne uznajemy poddanie weryfikacji zgodności z prawem przekazywania wszelkich dóbr materialnych przez Kościółowi związków wyznaniowych, począwszy od 1989 roku, aofiarowanych przez państwo, samorządy terytorialne, spółki Skarbu Państwa i Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa. Konsekwencją tej weryfikacji winno być unieważnienie wszystkich umów kupna-sprzedaży (zwykle za symboliczną kwotę) zawartych między tymi podmiotami, umów, które uszczupliły dochody państwa lub samorządów terytorialnych. Dobra materialne przejęte na tej zasadzie przez kościoły i związki wyznaniowe powinny być niezwłocznie zwrócone prawowitemu właścicielowi, czyli budżetom publicznym w naturze lub w równoważności ceny zbycia nieruchomości. Decydenci, którzy dopuścili do uszczuplenia powyższych dochodów, powinni zostać pociągnięci do odpowiedzialności prawnej, w tym finansowej (obligatoryjny przepadek mienia skarbu państwa, jakorekompensatą poniesionych przez państwo strat).

10. Sprzeciwiamy się ograniczaniu swobody wypowiedzi i wyrażaniu ekspresji artystycznej, szczególnie w mediach publicznych.

11. Partia popiera reformę szkolnictwa, której celem będzie kształtowanie postaw obywatelskich, tolerancyjnych i odpowiedzialnych. Nie będzie to prowadzenie w tym zakresie edukacji seksualnej, co z pewnością przyczyni się do znacznego zmniejszenia liczby aborcji. Nauka w państwowych szkołach publicznych winna być prowadzona przez absolwentów uczelni świeckich. Państwu nie będzie owa szkółki uczelniane leżące do Kościoła w związkach wyznaniowych ani wydziałów teologicznych na uczelniach świeckich.

12. Partia uznaje za konieczne znalezienie obecnie tzw. ustawy antyaborcyjnej. Uważamy, iż prawo powinno dopuszczać możliwość przerywania ciąży w jej wczesnym stadium (do 12 tygodni) bez podania przyczyny, a w przypadku zagrożenia życia matki lub, gdy ciąża jest wynikiem gwałtu, termin dokonania zabiegu powinien być wydłużony.

Jedyny cywilizowany sposób przeciwdziałania aborcji upatrujemy w propagowaniu edukacji seksualnej i antykoncepcji (bezpłatne, dotowane przez państwo, środki antykoncepcyjne). Zaciekle zwalczanie przez hierarchię kościelną antykoncepcji, której brak Światowa Organizacja Zdrowia podaje jako przyczynę śmierci milionów ludzi rocznie, uważamy za zbrodnię przeciwko ludzkości. Badania prenatalne i aborcja na życzenie pacjentki powinny należeć do standardów medycznych. Pracownicy publicznej służby zdrowia, którzy odmawiają wykonania powyższych badań i zabiegów, powołując się na swoje przekonania religijne, kosztownie odmówili świadczenia pracy, winni być łączy z praktyki specjalistycznej skierowanymi do leczenia ambulatoryjnego.

13. APP „Racja” wyraża akceptację dla legalizacji związków partnerskich, w tym homoseksualnych. Legalizacja takich związków jest dla nas jednym z naturalnych praw człowieka, a wynikiem ostatecznego i równego traktowania wszystkich ludzi, bez względu na kolor skóry, światopogląd czy orientację seksualną. Obecny stan, w którym homoseksualiści nie mają żadnych wspólnych praw majątkowych, jak również nie mogą decydować o losach swoich życiowych partnerów, to jawna dyskryminacja tej grupy społecznej.

14. APP „Racja” opowiada się za legalizacją prostytucji, ponieważ uważamy, że nie ma prawa narzucać restrykcji prawnych regulujących wzajemne seksualne zachowania osobom dorosłym, o ile oparte są na dobrowolnym wyborze zachowań i żadnym z nich nie jest wykorzystywana i poniżana.

Sprzeciwiamy się natomiast handlowi kobietami zmuszanymi do prostytucji. Tego rodzaju praktyki powinny być ścisze i karane za surowo ściganą przestępstwem.

W przypadku prostytucji spowodowanej nędzą, potępiamy przyczyny, której są wywołane. Uznajemy natomiast prawo osób uprawiających prostytucję z powodów ekonomicznych do polepszania tym sposobem swojej sytuacji materialnej.

15. Partia jest orędownikiem polityki zagranicznej, prowadzonej na zasadach otwartości i wzajemności wobec wszystkich krajów demokratycznych, niezależnie od zaszczytów historycznych. Dlatego też umowę międzynarodową podpisaną między rządem RP, a państwem wyznaniowym, jakim jest Watykan, uznajemy jako niezgodną z wyznawanymi przez nas zasadami świeckiego statusu Polski.

16. Najistotniejsze decyzje dla kształtowania swobód obywatelskich, stosunków społecznych i bezpieczeństwa państwa, np. dopuszczenie eutanazji, występowanie do paktów militarnych, będących zstrzyganymi przez obywateli w drodze referendum.

17. Niezależnie od tego partia podejmuje współpracę z organizacjami i humanistycznymi w kraju i zagranicą, dla których swobody obywatelskie, wolność sumienia i wyznania, tolerancja oraz neutralność światopoglądowa są wartościami najwyższymi.

**Antyklerykalna Partia Postępu „Racja” nie walczy z religią i nie walczy z religijnymi.
W naszym szeregu są i będą zwolennicy różnych wyznań.
Łączymy się z nimi w sprawie tolerancji.**

III Program rozwoju państwa

Jakie Państwo?

Przyjazne i bezpieczne dla obywatela, bezwzględne dla przestępcy i taksz. Posiadające przejrzystą strukturę władzy i odpowiedzialności, racjonalny i precyzyjny podział kompetencji między państwem i samorządem oraz systemem kompetentnej i efektywnej kontroli pod ścisłym nadzorem NIK.

APP „Racja” oczyszcza aparat państwowy i samorządowy z urzędników i działaczy utrudniających realizację świeżości państwa oraz idących na ustępstwa w stosunku do nieuzasadnionych żądań kościelnych hierarchów. Pociąganie też do odpowiedzialności działaczy samorządowych i radnych, którzy hojną ręką przekazali kościołom za bezcen majątek narodowy, który powierzono im do administrowania w interesie obywateli.

1. Tańsze państwo

Jest rzeczą normalną, iż od roku 1989 aparat państwowy rozrósł się dwukrotnie, chociaż rola państwa znacznie zmalała – zwłaszcza w gospodarce. Nadto zatrudnia się w nich urzędników według klucza partyjnego, nie według kompetencji. Choroba ta dotknęła nawet Najwyższą Izbę Kontroli i wymiar sprawiedliwości, a to już zagraża podstawom państwa.

Powołano nowe, całkowicie bezpartyjne, a kosztowne instytucje, m.in. Instytut Pamięci Narodowej i Rzecznika Interesu Publicznego. Pierwszy tropi często już dawno zmarłych zbrodniarzy stalinowskich, drugi intryguje przeciw niewygodnym konkurentom ze wszystkich opcji politycznych.

APP „Racja” zamierza:

- Zlikwidować Senat, a jego dzisiejsze funkcje przekazać Sejmowi i Kancelarii Prezydenta.
- Zlikwidować zbędny szczebel powiatów, który nie jest w stanie odzwierciedlić potrzeb lokalnej społeczności; z uwagi na potencjał gospodarczy powiaty są za małe, z uwagą na konsolidację społeczności miejscowej ludności ażbytu że.
- Zlikwidować większość państwowych „Agencji” i „Funduszy”, a ich działalność przenieść do odpowiednich departamentów poszczególnych ministerstw.
- Zlikwidować urzędy RIP i IPN. Część historyczną tego ostatniego powinna przejść PAN, część prokuratorską – prokuratury powszechne.
- Usprawnić organy ścigania. Odciążyć policję od procedur biurokratycznych. Uprościć kodeks postępowania karnego. Prokuratura nie może produkować dziesiątków tomów akt i przesłuchiwać setek świadków w sprawach nie budzących wątpliwości.
- Usprawnić funkcjonowanie sądów i prokuratur.

APP „Racja” uważa również, że należy wzmocnić administrację państwową przez gruntowną zmianę struktur i sposobów działania poszczególnych instytucji. Wzmocnienie administracji jest potrzebne i należy, bez względu na potrzeby adaptacji do procedur prawa unijnego, ale wynika także z konieczności właściwego wykorzystania członkostwa w UE. Zakres wpływów poszczególnych państw w UE zależy w bardzo dużym stopniu od kompetencji i profesjonalizmu danej administracji.

Aby polska administracja była efektywna, należy wprowadzić specjalności administracyjne w obszarach:

- obok obsługiwanie działań rutynowych rządu, należy powołać struktury odpowiedzialne za projektowanie strategii politycznych;
- efektywne wdrażanie programów rządowych;
- skuteczne monitorowanie efektów tych programów oraz reagowanie w sytuacjach kryzysowych;
- właściwe zarządzanie wiedzą i informacją - zerwanie z praktyką premiującą ilość, a nie jakość przygotowanej informacji;
- prowadzenie intensywnych działań szkoleniowych i edukacyjnych, powiązanych z egzaminami, uprawniającymi do pracy na danym stanowisku (do świadczenia irlandzkie pokazują, że to świetnie przygotowanie kadr administracyjnych przyczyniło się do wysokiego absorpcji funduszy unijnych przez Irlandię).

2. Samorząd

APP „Racja” jest za dalszym wzmocnieniem samorządów terytorialnych (po likwidacji szczebla powiatów). To właśnie dzięki samorządom wszyscy obywatele mają możliwość pełnienia funkcji w władzach lub sprawowaniu nadzoru nad działalnością kontraktową. W tym celu społeczeństwo godnie się mandatu ufania władz samorządowych.

Nasza Partia dąży do zmienienia obecnej sytuacji, w której stanowiska kierownicze w instytucjach pożytku publicznego podległych samorządowi terytorialnemu obsadzane są kluczem partyjnym w zależności od tego, jakie ugrupowanie wygrało lokalne wybory. Dążymy do uformowania takiego systemu, w którym byłoby miejsce dla ludzi kompetentnych, bez względu na sympatie polityczne.

Uważamy, że należy przenieść część kompetencji i finansów publicznych z budżetu centralnego do władz lokalnych. Niezbędne jest wdrożenie ścisłej kontroli publicznych przetargów w zasadniczo wydawanych przez samorządowe pieniądze.

APP „Racja” z uwagą będzie przypatrywała się funkcjonowaniu struktur samorządowych i podejmowała takie inicjatywy legislacyjne, które jeszcze bardziej usprawnią ich działanie.

3. Finanse publiczne

Podatki

System podatkowy powinien być przede wszystkim spójny i przejrzysty. Powinna obowiązywać zasada, że przedsiębiorstwa lub ich części, które uzyskują dochody w Polsce, w Polsce powinny płacić podatki - bez względu na kraj zarejestrowania centrali.

Dlatego, w celu zablokowania transferu zysków za granicę przez zagranicznych właścicieli działających w Polsce firm, APP „Racja” postuluje wprowadzenie podatku minimalnego w wysokości 1 % obrotu przedsiębiorstwa (z wyłączeniem w wszystkich wydatków inwestycyjnych).

Ulgi podatkowe dla firm powinny być zniesione (za wyjątkiem inwestycji i badań naukowych). Stawki podatkowe muszą być wyważone starannie i nie powinny być zmieniane przedłuższy okres (np. 5 lat).

Opowiadamy się za progresywną skalą podatkową, którą będziemy systematycznie zmniejszać. Reformę systemu podatkowego traktujemy jako ważny, ale nie jedyny element systemowej reformy finansów publicznych.

Budżet Państwa

Przychody i rozchody muszą być zapisane przejrzyste i dokładnie. Nie może być mowy o dokonywaniu pozabudżetowych operacji finansowych. Wydatki powinny być precyzyjnie zdefiniowane. Budżet nie może finansować żadnych przedsięwzięć instytucji niepaństwowych. Dziś finansowanie inwestycji koscielnych, wycieczek koscielnych dygnitarzy, opłacanie wyjazdów do miejsc kultu itp. jest na porządku dziennym. Deficyt budżetowy powinien być zredukowany poprzez racjonalizację wydatków, jak i optymalizację dochodów.

4. Banki

Polski system bankowy należy rozpatrywać w trzech aspektach:

- włączenie do struktury Unii Europejskiej;
- duży udział kapitału zagranicznego w instytucjach finansowych;
- ułomności rynku bankowego.

Dwa pierwsze zagadnienia omówione zostały w rozdziale „Polska w Europie - Liberalizacja i integracja usług finansowych”.

APP „Racja” w sposób konkretny będzie zmierzać do usunięcia niektórych wymienionych czynników dezorganizujących i znaczących w rynku usług bankowych:

- niesprawny system sądownictwa, a zwłaszcza sądownictwa gospodarczego;
- niestabilny system podatkowy nieskorzystający do oszczędzania;
- konkurencja potrzeb finansowych państwa z potrzebami kredytowymi prywatnych przedsiębiorców.

5. Przemysł

APP „Racja” w każdej z gałęzi przemysłu forsować będzie plan unowocześniania procesów produkcyjnych, w prowadzenia nowych technologii, korzystania z dorobku laboratorii i ośrodków badawczych. Wymagane będzie w specjalnych preferencjach w zględem tak rozwijających się przedsiębiorstw: preferencyjne kredyty i inwestycyjne, ulgi podatkowe i wielowymiarowa pomoc państwa.

Budownictwo

Zuwagi na wysoki czynnik pobudzania koniunktury na rynku, budownictwo powinno zostać traktowane jako kłosa z amachowe polskiej gospodarki. Każde nowo utworzone stanowisko w branży budowlanej generuje od 2 do 3 miejsc pracy w innych dziedzinach, jak np. usługi projektowe, produkcja maszyn i urządzeń, produkcja materiałów budowlanych, produkcja artykułów wyposażenia wnętrz. W europejskim rankingu państw z uwzględnieniem liczby budowanych i użytkowanych mieszkań na 1000 mieszkańców, Polska znajduje się na ostatnim miejscu.

Dlatego APP „Racja” jest za wprowadzeniem szerokiego systemu ulg i preferencji budowlanych, zarówno dla osób fizycznych jak i prawnych. Pobudzenie w ten sposób sektora budowlanego przyniesie znacząco większe korzyści budżetowi państwa i całej gospodarce, aniżeli przyjeździe wybytek tytułowniejszych podatków.

Górnictwo węgla

APP „Racja” stoi na stanowisku, że Śląsk i górnictwo węgla kambiennego powinny zostać wylansowane przez rząd RP na strategiczną rezerwę energetyczną dla całej Unii Europejskiej i otoczone specjalną opieką. Wynikatoz pogłębiającej się tendencji w krajach zachodniej Europy - zmniejszającego się udziału w rynku energetycznym elektrowni wodnych wskutek ciągłych susz i niskiego poziomu wód. Efektem tego jest wzrastające zapotrzebowanie na węgiel kamienny coraz wyższej jakości.

Dla pracowników kopalń, którzy nie zostaną objęci specjalną ochroną, najbardziej odpowiednim byłoby zatrudnienie w budownictwie drogowym. Zarówno kadra inżynierska, jak i robotnicy poprzemysłowi mogliby wykorzystywać swoje umiejętności w nowożytnym.

Hutnictwo

Po ostatniej transakcji z firmą LNM sytuacja w tej gałęzi przemysłu jest niejasna. Można jedynie zakładać, że w przypadku realizacji programu budowy autostrad zapotrzebowanie na wyroby hutnicze znacznie wzrosło. Wynikatoz konieczności budowy mostów, wiaduktów, stacji benzynowych, uzbrojenia jezdnii itd. Dlatego założenie, że bezrobocie w hutnictwie powinno się zmniejszyć, zarówno w jego części państwowej jak i prywatnej – nie jest zbyt ryzykowne. Należy też stale dążyć do uszlachetnienia jakości produkcji hutniczej podnosząc konkurencyjność polskich produktów.

Przemysł prywatny pozostający w rękach polskich

Wymaga on szczególnej opieki. Przedsiębiorstwa rodzime powinny korzystać z licznych ugi przywilejów, ponieważ one tworzą miejsca pracy dla polskich inżynierów i robotników.

Polski przemysł musi być chroniony przed dumpingiem i innymi rodzajami nieuczciwej konkurencji. Rozwój powinien być wspomagany przez polskie banki.

Przemysł prywatny będący w posiadaniu kapitału niemieckiego.

Ogromne preferencje nie przyniosły Polsce pożytku, świadczy o tym choćby przykład Żerania – zarówno w wydaniu Fiata, jak i Daewoo. Wiadomo, że oddziały tych firm zlokalizowane w Polsce pracują na rzecz centrali – bez względu na to, czy interes Polski na tym ucierpi, czy też nie. Centrala dyktuje też manipulację kosztami, by fikcyjnie obniżyć zysk, a co za tym idzie – podatki. Na dodatek – wiele przedsiębiorstw zagranicznych nie płaci podatków w Polsce, lecz w krajach firmy – matki, bądź wręcz rejestrują się w „rajach podatkowych”.

Nowy parlament powinien wprowadzić żelazną zasadę: kto zarabia w Polsce, płaci podatek w Polsce.

Inne gałęzi przemysłu

Partia opracowuje szczegółowy program odbudowy zniszczonych sektorów przemysłu. Chodzi przede wszystkim o przemysł lekki, elektroniczny i chemiczny.

Za konieczne uważamy wzmocnienie polskich koncernów: Polskiego Koncernu Naftowego „Orlen” oraz KGHM Polska Miedź.

Zasłuszne należy uznać planowane na 2004 r. zawieszenie Polskiego Koncernu Nawozowego oraz Holdingu Farmaceutycznego.

6. Rolnictwo i leśnictwo

Ponad 30% obywateli żyje na wsi i utrzymuje się z rolnictwa. Większość gospodarstw rolnych to karłowate polećka poniżej 5 ha, które z trudem mogą wyżywić rodzinę. W powszechnej opinii polskie rolnictwo jest na etapie, na jakim państwa zachodniej Europy były 30 lat temu.

Niemożliwe jest w takich warunkach wypracowanie dochodu umożliwiającego inwestycje i rozwój. Trzeba stworzyć, z takiego gospodarstwa, szkaza nazwę, agładę, oile nie otrzymają pomocy w zmianie sposobu funkcjonowania. Nie można tu mówić o przekwalifikowaniu się i przeniesieniu do miast, ponieważ bariery będą nie tylko bezrobocie, lecz również żostry deficyt mieszkań w miastach. Dlatego ci drobnolnicy przez najbliższe dwie – trzy dekady są skazani na pozostanie na wsi. Należy zatem podjąć ogromny wysiłek, aby przeprofilować ich sposób myślenia i życia. Najskuteczniejszym rozwiązaniem wydaje się być połączenie trzech elementów: sprzedaż rolnikom ziemi (na preferencyjnych zasadach) z zasobów ANR, produkcja zdrowej żywności i agroturystyki.

Fundusze na ten cel, a zwłaszcza rozwój infrastruktury agroturystycznej, będą przeznaczane z pomocy unijnej.

Leśnictwo, to jest zasoby i gospodarka leśna powinny pozostawać w rękach państwa. Prywatyzacja lasów doprowadziłaby w szybkim czasie do ich degradacji i ruiny. Państwo powinno opracować kompleksowy, długofalowy program działalności: zalesianie nieużytków, dywersyfikacja drzewostanu, zachowanie równowagi między potrzebami przemysłu drzewnego i wydajnością lasów. Na leży też wypracować spójny program zapewnienia harmonii między populacją zwierząt chronionych, a ich środowiskiem. Dotyczy to zwłaszcza żubrów, wilków i bobrów. W tej dziedzinie nie można podejmować pochopnych, nieprzemyślanych decyzji, które przez całe dziesięciolecie mogą negatywnie oddziaływać.

7. Transport

Transport morski podbiałoczerwona banderą nie istnieje. Aby odbudować polską żeglugę morską i śródlądową, potrzeba będzie dziesięciolecia żmudnej i konsekwentnej pracy. Należy stopniowo odbudowywać flotę, jednak wszelkie decyzje muszą być powiązane z rachunkiem ekonomicznym i prognozowanymi trendami na rynku transportowym.

W szczytowym stanie znajduje się również **transport śródlądowy**. Przywrócenie należytej rangi żegludze śródlądowej spowoduje:

- obniżenie kosztów transportu;
- wzmocnienie zabezpieczenia przeciwpowodziowego;
- racjonalną gospodarkę zasobami wody;
- odbudowę zniszczonych przez susze ekosystemów.

Transport kolejowy jest w stanie dalekoposuniętego upadku. Wpływa na to nie tylko wyższa konkurencyjność cenowa i jakościowa pozostających gałęzi transportu, ale także nieudolna polityka zarządcza. W tej chwili do pracy tam powinna przystąpić prokuratura i Najwyższa Izba Kontroli. Dopiero ich ustalenia, pozwolą zweryfikować rzeczywisty stan rzeczy i punkt bazowy do programu naprawczego.

Transport drogowy. Jest rzeczą konieczną natychmiastowe oczyszczenie instytucji powołanej do budowy autostrad z biurokratycznej narośli, pas ożytków, hochsztaplerów i ruszyźbudowatek. Półośnoc–Południe i Wschód–Zachód jednocześnie. Aby zgromadzić środki na budowę, należy rozprawić się z życzką Narodową. Budowa powinna przebiegać pod piecząłowitym nadzorem, a wszelkie nadużycia powinny się skończyć w wysokim trybie.

Transport lotniczy jest częściowo sprywatyzowany, a największy polski przewoźnik jest włączony do ponadnarodowej grupy przewoźników powietrznych. Państwo powinno baczyć, by flagowe przedsiębiorstwo lotnicze z Polski nie upodobiło się do przewoźników morskich, którzy są niezdolni do podjęcia bander. Rozwój infrastruktury lotniczej (porty lotnicze, lotniska) jest zbyt powolny. Powinien zostać zbudowany jeszcze port lotniczy w pobliżu granicy wschodniej. Porty lotnicze obsługujące ruch międzynarodowy muszą być stale modernizowane, przede wszystkim za pomocą wyposażeń w sprzęt umożliwiający starty i lądowania samolotów w trudnych warunkach atmosferycznych.

8. Ekologia

W zakresie ekologii państwo powinno realizować politykę równowazę rozwoju. Dotyczy to zarówno wszystkich dziedzin gospodarki (ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu, budownictwa i rolnictwa), jak również działalności światowej turystyki.

Tworzone przepisy prawne powinny się przyjąć rozwiązaniami proekologicznymi ułatwiającymi wykorzystanie funduszy krajowych i europejskich.

W szybkim tempie należy uporządkować gospodarkę odpadami stwarzając zachęty do minimalizowania ilości odpadów poprzez ich segregację, zagospodarowanie i bezpieczne spalanie. Należy też bezwzględnie ograniczyć możliwość sprowadzania do Polski odpadów toksycznych.

Konieczne jest zwolnienie z uciążliwych obowiązków firm, których wpływ na środowisko jest nikomy, oraz stworzenie mechanizmów premijujących społecznie w ogóle ochrony środowiska.

Należy dołożyć wszelkich starań, aby w dalszym ciągu modernizować polski przemysł. Niezbędne jest m.in. zwiększenie efektywności energetycznej począwszy od pieców fabrycznych i linii przesyłowych po elektrociepłownie i ogrzewanie domów. Związanej jest to z odciążeniem od produkcji i przez ściemnianie infrastruktury. Poprawa efektywności energetycznej w tym celu powinna być przedsięwzięciem kosztów i uwalnianie kapitału na bardziej produkcyjne cele. Stwarza to możliwość szerokiej współpracy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju, który aktywnie finansuje firmy ze Środkowej Europy w tym zakresie.

Należy stale podnosić sprawność otwartych systemów melioracyjnych oraz prowadzić ochronę obszarów waleczonych.

Zbyt mało uwagi przywiązuje się do tej pory szkodliwych hałasów i pól elektromagnetycznych. Istnieje konieczność wykonania map poziomu hałasów i natężenia pól w poszczególnych miejscowościach i eliminacji uciążliwych źródeł.

APP „Racja” będzie dążyć do zwiększenia atrakcyjności Polski w dziedzinie turystyki i ekologicznego rolnictwa poprzez propagowanie i rozszerzanie obszarów chronionych i gospodarstw agroturystycznych oraz ochronę lasów.

Realizacja polityki ekologicznej państwa powinna opierać się na zapewnieniu stałej edukacji i informowaniu społeczeństwa zarówno w szkołach jak i w środkach masowego przekazu. Należy również zwrócić uwagę na praktyce instytucjonalne zabezpieczenia w tym opiniis społeczeństwa nad decyzje istotne dla środowiska naturalnego.

Zapewnienie stabilnego prawa ochrony środowiska i planowania przestrzennego oraz ograniczenie biurokracji powinno być ważnym zadaniem dla rozwoju gospodarczego kraju.

IV Polityka społeczna państwa

1. Bezrobocie i walka z biedą

Bezrobocie to najtragiczniejszy skutek tzw. transformacji. Dzika prywatyzacja i „schłodzenie” gospodarki postawiło Polskę w sytuacji podobnej do wielkiego kryzysu z końca lat dwudziestych ubiegłego wieku. Polityka przemian gospodarczych na zasadach liberalnych doprowadziła do wzrostu bezrobocia, tak że do wielkiego rozwarstwienia dochodów ludności, gdzie zdecydowana większość obywateli otrzymuje raczej niskie wynagrodzenia i wobec najbiedszych.

Bezrobocie jest największą, ale nie jedyną przyczyną biedy. Jej obszar tworzą ludzie pracujący bardzo ciężko, często za niskie płace i w trudnych warunkach (pracownicy w przemyśle, w rolnictwie, w rodzinach wielodzietnych zwłaszcza wsi (pracownicy w PGR), znaczna część pracowników sfer budżetowej dyskryminowana płacowo, większość emerytów i rencistów. Narasta zjawisko niepłacenia za mieszkania, wydawanych wyroków eksmisyjnych i eksmisji na bruk. Rodziny zepchnięte poniżej minimum egzystencji żyją w stanie uczestniczenia w wyścigu edukacyjnym, zaspokajających potrzeb zdrowotnych, uczestniczenia w kulturze.

Ograniczenie bezrobocia do 2 – 3 % obywateli czynnych zawodowo wymaga wielkiego wysiłku ze strony państwa, przy zaangażowaniu poważnych środków własnych i maksymalnym wykorzystaniu funduszy Unii Europejskiej.

W tym celu należy z aktywizować wysiłki w zakresie:

- rozwój budownictwa mieszkaniowego;
- budownictwa wielkich inwestycji, w tym dróg szybkiego ruchu i autostrad, które spowodują rozwój przyrost miejsc pracy w wielu innych gałęziach gospodarki;
- pobudzania małej przedsiębiorczości;
- inwestowania i wspomagania nowych pomysłów technologicznych;
- tworzenia przez władze atrakcyjnych warunków pod nowe inwestycje, co spowoduje pobudzenie krajowych i zagranicznych przedsiębiorców;
- wzrostu funduszy na programy edukacyjne i szkoleniowe dla bezrobotnych, które jednocześnie będą miały na celu zmianę pasywnej postawy wśród nich wobec poszukiwania pracy i własnej inicjatywy;
- rozwoju przedsięwzięć hydrologicznych i innych związanych z ochroną środowiska.

Zamiast stosowanych dziś przywilejów podatkowych dla właścicieli wielkich fortun, ulgi powinny być przyznawane przedsiębiorcom prowadzącym inwestycje w zakresie nowych miejsc pracy, wdrażania nowych technologii oraz prac badawczo-rozwojowych.

W dalszej perspektywie zapobieganie bezrobociu będzie możliwe głównie poprzez zmianę profilu zawodowego znacznej części obywateli. Wobec postępującej automatyzacji w sferze produkcji, wiele osób będzie musiało przejść do sfery usług. Będzie to proces długotrwały i należy go rozpocząć możliwie najszybciej. Stąd konieczność wielkich nakładów na edukację, którą musiuleć bokim przeksztalceniom.

Należy dążyć do znalezienia takich rozwiązań, które polepszą szanse zatrudnienia osób o niskich kwalifikacjach (zmniejszenie obciążenia płac składek na ubezpieczenie społeczne i podatkami). Waznym komponentem tych zmian powinno być ograniczenie wpływu systemu świadczeń społecznych na dezaktywację zawodową.

Priorytetem APP „Racja” w strategii zwalczania ubóstwa winna być restrukturyzacja wsi i rolnictwa. Tam, bowiem – z powodu niskiej wydajności pracy i przeludnienia –

ubóstwo jest najwęższe i ma najbardziej trwały charakter. Ze względu na strukturę demograficzną, poziom wykształcenia ludności związanej z rolnictwem oraz słabości infrastruktury wiejskiej proces restrukturyzacji będzie następował stopniowo, w okresie wieloletnim.

Ponadto APP „Racja” opowiada się za zakazem emisji, bez zapewnienia innego lokalu.

2. Służba zdrowia

Stan zdrowia obywateli ma wielki wpływ na rozwój gospodarczy kraju. Niesprawna, niekompetentna i skorumpowana służba zdrowia jest czynnikiem hamującym rozwój państwa. Coraz liczniejsze przypadki lekceważenia chorych, wydłużanie okresów wyczekiwania na badania i leczenie specjalistyczne, fatalny stan szpitali itd. – wywierają negatywny wpływ na psychikę obywateli formalnie zdrowych.

Nowy rząd stanie wobec faktu, że system opieki zdrowotnej i lecznictwa w Polsce jest zanedbywany i psychanymarginesu nie od 15, lecz co najmniej od 60 lat.

Aby podnieść standardy opieki medycznej konieczne jest podniesienie składowki ubezpieczeniowej i zwiększenie stopnia jej ściągальności.

Sprawami merytorycznymi w szpitalach powinni zajmować się zastępcy dyrektorów do spraw lecznictwa, a za sprawy menedżerskie odpowiadać powinni eksperci od spraw zarządzania. Donajmniej z nich zadaniadziśszego należą:

- Uporządkowanie przepisów i procedurach standardach świadczeń oraz określenie zakresu gwarantowanych nieodpłatnie usług zdrowotnych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Minister Zdrowia powinien określić ceny standardowych usług medycznych, jednak według wszystkich placówek w kraju.
- Ułatwienie dostępu do specjalistów oraz zlikwidowanie odpłatności za wezwanie karetki pogotowia.

Polityka dotycząca leków powinna być jasna i nie zaskakiwać pacjentów swoją zmiennością. Państwo musi systematycznie, a nie okazjonalnie powiększać listę tanich leków i zlecać krajowym wytwórcom opracowanie tanich zamienników drogich leków zagranicznych potrzebnych na rynku. W tym celu państwo musi rozbić układ nieformalny pomiędzy lekarzami, aptekami i producentami farmaceutyków zmierzających do uzyskania nadzwyczajnych zysków kosztem ludzi chorych i biednych. Należy ustalić konieczną listę leków bezpłatnych, z których korzystać będą osoby o niskim uposażeniu, przewlekłe chorzy, osoby niepełnosprawne, kombatanckim, emeryci i renciści o najniższych świadczeniach oraz sieroty do 18 roku życia.

Państwo musi pamiętać przy reorganizacji w służbie zdrowia, że działa w imieniu pacjentów nie zaś lekarzy i personelu, a już najmniej w imieniu urzędników z nią związanych.

Partia uważa za niezbywalne zagwarantowanie praw pacjentom poprzez stworzenie właściwych ustaw oraz powołanie Rzecznika Praw Pacjenta.

APP „Racja” widzi pilną potrzebę objęcia szerszą troską grupę osób niepełnosprawnych, poprzez stworzenie jej warunków efektywniejszej edukacji, rehabilitacji, opieki zdrowotnej i lepszych warunków życia.

Dla podniesienia kondycji zdrowotnej całego społeczeństwa, Państwo i samorządy winny objąć mecenatem przedsięwzięcia o charakterze sportowym i rekreacyjnym.

3. O świataiszkolnictwowie wyższem

Wśród czynników, które będą decydowały o losach naszego kraju i społeczeństwa w przyszłości, edukacja należy do najważniejszych.

Aby zbudować społeczeństwo programowo edukacyjne i umożliwić wyzwanie edukacyjne i osobowościowe oraz określić na tej podstawie niezbędne zmiany w doborze treści kształcenia, które są konieczne, abyśmy łódziej – naszym przyszłości – sprostać wyzwaniom nadchodzących czasów. W chwili obecnej kształcenie kształtowanie osobowości łódziej człowieka rozmięta się z potrzebami współczesności. Rozmięta się tak dalece, że na Zachodzie Europę postrzegają nasz kraj jako zacofany gospodarczo, sklerjalizowany i przytępiony politycznie. To opinie smutne, ale prawdziwe.

Zarys sytuacji i diagnoza obecnej sytuacji w szkolnictwie

Dotychczasowe reformy edukacyjne koncentrowały się wyłącznie na zmianach w strukturach podejmowanych w oparciu o niejasno sprecyzowane motywacje i niedostatecznie uwzględniane realia, zwłaszcza ekonomiczne. W wyniku tych reform zredukowano najniższe wykształcenie do sześciolatniej szkoły powszechnej pozbawiając osobę przestającą na chwilę, czasem z konieczności, szansę na zapewnienie sobie realnej podmiotowości w życiu społecznym, politycznym i zawodowym oraz korzystania z oferty kulturalnej.

Zlikwidowano wiele, niezbędnych w tej sytuacji, placówek oświatowych czyniąc je zupełnie niewykorzystanymi i tym samym marnując społeczne pieniądze. W tym miejscu szybko pojawiły się szkoły wyznaniowe ze swoją ofertą edukacyjną. Dzisiejszy kościół usiłuje uchodzić za oświecony, intelektualny i racjonalny, cechy te mają go sytuować w awangardzie transformacji. Chce stworzyć wrażenie, że edukacja katolicka jest elitarna, a normy i standardy moralne wysokie.

Miejsce upadających placówek kulturalno-oświatowych wypełnia oferta aktywnego udziału w życiu parafialnym, która ma zrealizować wszystkie potrzeby intelektualne, społeczne, emocjonalne i kulturalne człowieka. Najświeższym pomysłem Kościoła rzymskokatolickiego jest zaprzęgnięcie młodych Polaków do reewangelizacji Europy i zapewne niebawem zacznie się to nazywać „racją stanu”, sprzegając – niedorzecznie – interes państwa polskiego i watykańskiego.

APP „Racja” opowiada się za szerokim dostępem do edukacji wyższej i niezależnym od statusu ekonomicznego i wieku.

Pierwszy etap stanowią żłobki i przedszkola spełniające rolę opiekuńczą – wychowawczą i edukacyjną. Do placówek zajmujących się nauczaniem i wychowaniem należą: szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadpodstawowe, uczelnie wyższe. Ze względu na status administracyjny wyodrębnia się trzy typy szkół: państwowe, społeczne i prywatne.

Finansowanie oświaty

APP „Racja” opowiada się za:

- Ogólny dostępnością obywateli do oświaty. Powinno się opierać na wyrównaniu kosztów w zależności od poziomu podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym i wyższym, w uczelniach publicznych.
- Rozłożeniem nakładów finansowych równomiernie na samorządy i państwo, za finansowaniem szkół społecznych częściowo z budżetu państwa niezależnie od tego, jakimi profilami i danymi są reprezentowane.

- Finansowaniem Państwowego Systemu Oświatowego, który powinien uwzględniać programy wspomagania dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej i znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej. APP „Racja” jest zwolennikiem szeroko rozwiniętego systemu stypendiów oraz korzystnych kredytów studenckich. Powinno się promować udzielanie stypendiów fundowanych przez prywatny kapitał oraz instytucje, koncerty i fundacje.
- Wprowadzeniem przez Państwo skutecznego systemu kontroli szkół niepublicznych, głównie w wyższych uczelniach, gdzie poziom wykształcenia byłby niski, a czesne wysokie.
- Koszty utrzymania żłobków i przedszkoli powinny być w pewnej części dofinansowane przez rodziców. Wysokość dopłat uzależniona byłaby od sytuacji finansowej rodziny. Dzieci rodziców bezrobotnych powinny być zwolnione z wszelkich płat.
- Przywrócić należąco wszystkim gabinetom lekarzy i obojętne badania.
- APP „Racja” opowiada się za zlikwidowaniem państwowych domów dziecka i przekazaniem środków przez naczynych dotychczas na ich utrzymanie, na usprawnienie systemu rodzinnych domów dziecka. Jesteśmy przekonani, że przekazanie kompetencji przygotowania do życia w społeczeństwie osobom, które będą w stanie po świętym maksimum czasu i zaangażowania swoim podopiecznym, przyniesie więcej pożytku zarówno wychowankom takich domów, jak i w konsekwencji samemu społeczeństwu. Stworzenie podstaw normalnej rodziny dla dzieci porzuconych i opuszczonych przez rodziców, jest dla nas priorytetem.

Nauczanie religii w szkołach

- Szkoły państwowe oraz społeczne, od podstawowych po wyższe uczelnie, muszą mieć charakter świecki. Szkolnictwo powinno być neutralne światopoglądowo, dlatego w szkołach nie powinno być propagowania jakiegokolwiek doktryny religijnej.
- Nie może być ocen z religii na świadectwie szkolnym. W państwie będącym wspólnym dobrem wszystkich, obywateli chrześcijańskie prawo do milczenia w sprawach związanych z religią i światopoglądem, w szkołach państwowych nie powinno się żądać od rodziców deklaracji udziału dzieci w lekcjach religii. Prowadzi to do dyskryminacji światopoglądowej. Zadaniem szkół jest wpajanie uczniom tolerancji i szacunku dla odmiennych ideologii. Zadaniem mogłoby być realizowane w ramach przedmiotów: religioznawstwo, etyka, zarys filozofii.
- Wyprowadzenie religii z szkół woli wreszcie odprzymusu wyprowadzanie dzieci i młodzieży na rekolekcje do kościoła. Jest to bezpowrotna strata kilku dni nauki w ciągu roku szkolnego. Nie należy imizacji i zainteresowani ani nauczyciele (oprócz katechetów) ani większość uczniów. Czas poświęcić z istniejącym przymusem. Uczniowie i nauczyciele nie powinni uczestniczyć w brzędach religijnych w czasie zajęć szkolnych. Środki finansowe dotyczące czasu przeznaczone na lekcje religii i opłacanie katechetów powinny zostać przeznaczone na rozwijanie zainteresowań pozalekcyjnych uczniów, w tym: kółek tematycznych, imprez sportowych lub kulturalnych.
- Należy zakazać dotowania przez samorządy i grzyki turniejów w pseudosportowym charakterze organizowanych przez instytucje związane z kościołem a połączone z pielgrzymkami i seansami religijnymi i modlitwami. Także organizacje młodzieżowe np. ZHR lub festiwale jazzowe powinny być dotowane przez kościół lub prywatnych sponsorów.
- Należy wstrzymać finansowanie wydziałów teologicznych na uczelniach państwowych, jakoszkodliwie dla uczelni i rozwoju nauki w Polsce. Narusza to także

konstytucyjną zasadę autonomii państwa i kościoła, pochłania ponadto ogromne środki, które mogłyby być przeznaczone np. na potrzeby socjalne studentów.

- Należy odstąpić od manifestacji postaw symboli religijnych na terenach państwowych budynków szkolnych. Dlatego też nauczanie religii winno powrócić do sal katechetycznych poza obrębem szkół publicznych.

Program nauczania

Czas rozpatrzeć plany i programy nauczania szkół wszystkich szczebli od przedszkola po uniwersytety. Powinny one kształtować o sobowość o charakterze globalnym. Program nauczania we wszystkich rodzajach szkół podlegać powinien kontroli MEN i powinien być ujednoczony dla szkół tego samego typu i profilu. Wiąże się to z ograniczeniem nadto bogatego wyboru podręczników.

Szkolnictwo powinno reprezentować poziom europejski, przygotowujący do aktywnego życia w państwie XXI wieku i być dostosowane do potrzeb wszystkich gałęzi gospodarki i kultury. System ten powinien być przyjazny uczniom, stawiać na rozwój intelektualny (bezzbiędność encyklopedyzmu), przydatny w dorosłym życiu, skierowany na kształcenie osobowości człowieka humanistycznych ideałów.

Program nauczania musi uwzględnić światopoglądową oraz byczągodny obowiązującymi na całym świecie normami naukowymi, powinien odzwierciedlać najnowsze ich zdobycze w każdej dziedzinie. Oczywiście stopień oraz sposób przekazywania tej wiedzy musi być dostosowany do wieku uczniów. Należy także kształtować uczniów zdolnych do samodzielnej myślenia niezależnie od poglądów.

W programach szkolnych zamał jest humanistyki, życia sportowego i kulturalnego. Należy uwzględnić te aspekty przy układaniu programów szczegółowych. Uważamy, że zwolnione godziny lekcyjne przeznaczone dotychczas na nauczanie religii powinny być wykorzystane na zapoznanie uczniów z różnymi doktrynami filozoficznymi, nauczanie etyki i języków obcych od przedszkola (docelowo).

Edukacja seksualna jest częścią programu wychowawczego objętą ustawą o 10-ciu lat. Uchwalono ją m.in. w oparciu o Art. 12 Międzynarodowej Karty Praw Dziecka, który mówi, że należy zapewnić dziecku, które jest zdolne do kształtowania swych poglądów, prawo do swobodnego wyrażania ich we wszystkich sprawach. Natomiast o wychowaniu dziecka stanowią rodzice), która jest watykańskim dokumentem wewnątrzkościelnym i nie może być fundamentem ustawy państwa neutralnego światopoglądowo. APP „Racja” sprostuje ten błąd legislacyjny.

Przedmiot szkolny „wiedza o życiu seksualnym człowieka”, o zmienionej przez „ekspertów” kościelnych nazwie, został zaprojektowany jako część katechezy, wdrażania do katolickiej wizji życia płciowego człowieka, ograniczonej do małżeństwa i rodziny. Program ten zaledwie w kilku punktach dotyka np. chorób przenoszonych drogą płciową, niewielką liczbę typowych zachowań seksualnych i nich zagrożeniach przemocy w tej sferze życia. Program zorientowany w łączeniu prokreacji w rodzinie zakłada, że dla ludzi nie planujących założeń tradycyjnej rodziny, życie seksualne nie istnieje. Przy organizacji tego nadobowiązkowego przedmiotu w szkołach dokonuje się jawnej selekcji nauczycieli. Wybiera się absolwentów katolickich kursów naturalnego planowania rodziny w szkołach rodzenia. Świadczy to o jednoznacznych zamiarach podporządkowania tych zajęć katechezie. APP „Racja” wprowadza do nauki przedmiot „Wiedza o życiu seksualnym człowieka” oczyszczając go jednocześnie z ewszelkich naleciałości ideologicznych.

Nauczyciele

APP „Racja” dążyć będzie do umocnienia pozycji i autorytetu nauczyciela w społeczeństwie. Temu celowi służyć będzie między innymi, ciągłe dążenie do poprawy statusu materialnego nauczycieli.

Nauczaniem mogą zajmować się jedynie osoby posiadające wykształcenie pedagogiczne; zatrudnienie w szkolnictwie powinno odbywać się na takich samych zasadach jak w innych zakładach pracy. Muszą to być ludzie światli, przestrzegający etyki zawodowej, wrażliwi na potrzeby ucznia.

Należy odbudować autorytet szkoły i nauczyciela, oczyścić światło nauczycielstwa, którego rozmiar są znaczące, co deprecjonuje zawód nauczycielski i placówkę o światowe. Ludzie, którzy będą członkami prawdziwej elity intelektualnej są w stanie objąć mocą swego z biologicznego wysiłku wszelkie zakamarki szkolnictwa i oświaty – powinni zostać powołani przez państwo do doprowadzenia nareszcie do końca rzeczywistej rekonstrukcji szkolnictwa.

Wiele kontrowersji wzbudza awans zawodowy nauczycieli. Procedury powinny być dopracowane i uproszczone do rozsądnego poziomu. Należy umożliwić nauczycielom stałe podnoszenie poziomu wykształcenia. Tym dążeniom sprzyjać powinna znaczna poprawa stanu bazy oświatowej oraz wyposażenie szkół, szczególnie w pracownie komputerowe oraz języków obcych. Dążyć trzeba również do zmniejszenia liczebności uczniów w klasach.

Szkolnictwo wyższe

APP „Racja” dąży do respektowania przez państwo zawartego w konstytucji Artykułem 70 prawa do bezpłatnego szkolnictwa w uczelniach publicznych i równego do nich dostępu wszystkim obywateli, zwłaszcza w miasteczkach.

APP „Racja” widzi w wysokim poziomie wykształcenia obywateli podstawowy warunek szybkiego rozwoju kraju i jego konkurencyjności w Unii Europejskiej. W związku z powyższym uważamy, że naszym najważniejszym zadaniem w tej dziedzinie jest:

- Zapewnienie przez państwo pomocy stypendialnej dla studentów oraz stworzenie systemu preferencyjnych kredytów studenckich wspieranych również przez sponsorów prywatnych jak i fundacje. System ten powinien zapewnić małym i średniozamożnym studentom możliwość ukończenia studiów oraz częściowego umorzenia kredytu w przypadku rozpoczęcia przez absolwentów pracy.
- Systematyczne podnoszenie nakładów państwa na badania naukowe oraz zorganizowanie systemu wdrażania polskiej myśli naukowej – technicznej i wypracowanych w kraju technologii, zastępowania jej w instytucjach i zakładach przemysłowych na terenie kraju.
- Ścisła współpraca uczelni państwowych – szczególnie zaścianki uczelni technicznych z przemysłem i usługami – zawieranie umów na świadczenia usług naukowych, wychodzenie z propozycjami tworzenia centrów naukowo-badawczych, w szerokim zakresie dostępnianie pracowników naukowych i aparatury na potrzeby firm (układ taki służyłby obu stronom, ponadto pozwoliłby na zakup nowoczesnej aparatury i wyposażenia koniecznego do badań podstawowych i kształcenia studentów).
- Dążenie do ciągłego polepszania sytuacji materialnej kadry naukowej. Stwarzanie warunków opłacalności pracy naukowców w kraju, czerpania korzyści i satysfakcji z osiągnięć w kraju, zagranicą.
- Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia. Polskie uczelnie wyższe powinny być konkurencyjne wobec podobnych uczelni zagranicznych. Wykształcony na polskiej uczelni człowiek powinien być lepiej przygotowany do życia w nowej europejskiej rzeczywistości, niż jego zagraniczny kolega.

Aby zagwarantować dostępność szkół wyższych dla zainteresowanych z małych miast i wsi, należy zbudować sieć placówek oświatowych w średnich miejscowościach.

4. Nauka

Nauka i jej rozwój musi być traktowana na specjalnych warunkach. Polska nie ma innej drogi, jeżeli chce być jednym z wiodących krajów europejskich. Nauka na każdym szczelnie powinna być wspomagana przez państwo. Zarówno poprzez centralne dotacje jak również stworzenie systemowych warunków do jej rozwoju, tj. wkomponowanie nauki w gospodarkę wolnorynkową i pobudzanie przedsiębiorstw do korzystania z jej osiągnięć. Polskie przedsiębiorstwa pracujące nad nowymi technologiami, współpracujące z laboratoriami naukowymi i transferując najnowsze osiągnięcia nauki muszą być doczone specjalną opieką państwa.

APP „Racja” uważa, że w celu ustalenia dorobku Polski na tle nauki światowej i włączenia nauki do budowania Polski, należy zwołać Kongres Nauki Polskiej. Trzeba zlikwidować marnotrawstwo i biurokrację, jakie istnieją w polskiej nauce. W cenie powinny być niewiekitytuł, a nowoczesne i twórcze ślęnie. Szczególną troską państwa powinno być oczywiście młodych naukowców, tworzących warunki do rozwijania swoich kierunków badawczych.

Na miejsce Polskiej Akademii Nauk i Komitetu Badań Naukowych należy stworzyć jeden, silny i prężny środek.

5. Kultura narodowa

Rządy prawicy i SLD pozostawiły kulturę samą sobie w warunkach gospodarki rynkowej. Sytuacja taka prowadzi nieuchronnie do regresu w polskim życiu kulturalnym. Szczególny sprzeciw musi budzić znaczne ograniczenie dostępu do kultury i praktyczna likwidacja młodości i rozwoju kulturalnego młodzi.

Traktowanie działalności kulturalnej jako jeszcze jednego towaru na wolnym rynku, prymat zysku nad wartościami kulturowymi, przyczyniają się do systematycznej degradacji tych statków. Przejawia się to zwłaszcza w mediach, głównie w przywrotnych.

Zdecydowanie zmniejsza się w tym męcenat upaństwa na życie kulturalne i poziom kultury. Męcenat ten objawia się w ostatnich latach znacząco stronniczość polityczną i światopoglądową. Istnienie nadawców władzy jedynie odrynkowanie i dobrę stronę, że w pewnych sytuacjach neutralizuje nadmiar kontroli politycznej nad sferą kultury. Rozwój masowej kultury komercyjnej nie byłby szkodliwy, gdyby dostatecznie szybko korosło wykształcenie odbiorców, którzy byłiby wówczas mniej bezbronni wobec sugestii płynących z mediów. Masowa produkcja komercyjna nie może jednak zastąpić żywej twórczości kulturalnej, nie będzie jednak demurozwijającym społeczeństwu.

Założenia polityki kulturalnej przyszłości powinny uwzględniać następujące zadania:

- Stworzenie programu edukacji kulturalnej młodzi i zapewnienie mu miejsca w programach szkolnych; pobudzanie twórczego rozwoju młodzi bez względu na jej środowisko społeczne i miejsce zamieszkania.
- Wspieranie ośrodków w poszczególnych miejscowościach; przyjęcie programu rehabilitacji czytelnictwa, tak daleko ostatnio spadającego; jego elementem powinien być mechanizm zapewniający do nowych księżkowych wydawnictw do bibliotek publicznych. Trzeba zmienić niefortunne przepisy podatkowe, które powodują, że znaczna część nowych księżek idzie na przemiał. Nie należy podnosić stawki VAT na księżki.

- Stworzenie systemu mecenatu artystycznego (przy wykorzystaniu kapitałów prywatnych) dla rozwoju kultury kreatywnej nie ograniczającej się do szukania sukcesu komercyjnego; zapewnienie stabilnych podstaw finansowych placówkom tzw. wysokiej kultury (teatry, filharmonie, opery, galerie, muzea).
- Zobowiązanie publicznych radiostacji i telewizji do wywiązywania się z misji przypisywanej mediom publicznym; tu najpełniej może przejawiać się idea ochrony dziedzictwa kulturowego – w tym poprzez ściślejsze sążółnók kulturanarodowa, jak i kultury świata, z którymi coraz bardziej się integrujemy.

Media publiczne będą lepiej pełniły swoją rolę, jeśli uzyskają niezależność polityczną i ekonomiczną. Dlatego opowiadamy się za zmianą formy Rady Radiofonii i Telewizji (które powinny działać również w środowiskach twórczych, artystycznych i naukowych) i zapewnieniem jej niezależności od polityki i środków finansowych z budżetu.

Cała kultura i sztuka, jak powszechny proces edukacji kulturalnej polskich obywateli. Od osób publicznych należy wymagać kultury osobistej na wszystkich poziomach – niekulturalnych eliminować z życia publicznego i nie godzić się na ich zniszczenie.

6. Polityka obronna

Po okresie przemian ustrojowych Polska ma bezpieczne granice. Przez najbliższe dziesiątki lat naszym granicom raczej nie grozi niebezpieczeństwo. Dotychczasowe sąsiedzi starali się, poprzez współpracę międzynarodową, ułożyć przyjazne stosunki ze wszystkimi sąsiadami. Nasze uczestnictwo w pakcie o wojskowym NATO zapewnia nam bezpieczeństwo zewnętrzne. Polska ma obowiązki wobec tego paktu i będzie się z nich wywiązywać. Jednakże musimy być ostrożni, aby nasze siły nie zostały zaangażowane w wojny agresywne wywołane przez awanturnicze rządy innych państw. Polska powinna w trybie pilnym wycofać swoich żołnierzy z Iraku, ponieważ uważamy, że pod pozorem walki z terroryzmem Stany Zjednoczone Ameryki Północnej i Wielka Brytania dokonały podboju wolnego kraju tylko i wyłącznie w celach zawładnięcia iraackimi łożami ropnaftowej.

Zasłużonych zawodowców i żołnierzy w służbie państwa.

APP „Racja” opowiada się za szczupłą, ale mobilną i sprawną bojową armią zawodowo-kontraktową. Żołnierzami powinni być ludzie, którzy świadomie podejmą taką decyzję i zwiążą swoje życie z obronnością kraju. Dzięki cięgiemu podnoszeniu swoich kwalifikacji, żołnierze zawodowi stanowiąc będą gwarantem stabilności państwa polskiej armii.

Wojsko Polskie jest zbrojnym ramieniem państwa. Konstytucyjnie świecka państwo powinno posiadać konstytucyjnie świecką armię. W chwili obecnej nasze wojsko jest najbardziej skleryalizowaną armią NATO. Na każdego żołnierza (w tym generałów i innych żołnierzy zawodowych) przypada 1,3 kapelana. Kapelanów jest więcej niż generałów. Posiadają stopnie generalskie i oficerskie oraz wysoko płatne etaty. Kapelani wojskowi mają prawo opiniowania ze skutkiem wykonawczym wniosków awansowych i wyznaczania na wyższe stanowiska służbowe (były przypadki utrudniania awansów na kolejne stopnie oficerskie i generalskie). Organizowanym w jednostkach i instytucjach wojskowych uroczystościom nadaje się charakter religijny oraz zmusza się do udziału w nich wszystkich żołnierzy bez względu na wyznawany przez nich światopogląd religijny.

Antyklerykalna Partia Postępu „Racja” dążyć będzie do wprowadzenia apolityczności i religijności wojska poprzez:

- Wyprowadzenie kapelanów z jednostek wojskowych oraz pozbawienie ich stopni wojskowych. Uważamy, że zwykły ksiądz w sutannie, niew mundurze pułkownika czy kapitana, w sprawach wiary jest bardziej wiarygodny.
- Pozbawienie kapelanów w powoływaniu i decyzjach dowódców.
- Zobowiązanie wszystkich dowódców w zakresie przestrzegania świeckości państwa w myśl Konstytucji RP.
- Zlikwidowanie parafii wojskowych - uprawnienia kapelanów należy przekazać miejscowym proboszczom. W pierwszej kolejności wyprowadzić parafie wojskowe z garnizonów, w których zlikwidowano jednostki wojskowe (np.: Krosno Odrzańskie, Gubini i inne garnizony Polski Zachodniej).
- Zredukowanie do minimum Ordynariatu Polowego WP. Zbadanie czy prawdą jest, że Wojskowe Służby Informacyjne na polecenie biskupa polowego infiltrują środowiska żołnierzy zawodowych pod kątem uczestnictwa w uroczystościach religijnych i postępowania zgodnego z „wartościami chrześcijańskimi” i wyciągnięcie wniosków wobec wszystkich, którzy do tego dopuścili.
- Zlikwidowanie nikomu nie służących kaplic na terenie jednostek i instytucji wojskowych.
- Absolutny zakaz używania żołnierzy do prac usługowych w Ordynariacie Polowym i na plebaniach wojskowych.
- Analizowanie wydatków Ministerstwa Obrony Narodowej na utrzymanie duszpasterstwa wojskowego oraz ograniczenie tych wydatków i przeznaczenie ich na fundusz rozwoju wojskusportów obronnych i szeregów kultury.
- Zniesienie możliwości odbywania służby zastępczej przez poborowców w parafiach.

APP „Racja” traktować będzie jednakowo wszystkie wyznania i stworzy system, by każdy potrzebujący pomocy duchowej znalazł ją w środowisku swojej wiary i kościoła cywilnych.

Partia popiera utwory orzeczenie Europejskich Sił Zbrojnych w ramach Unii Europejskiej.

APP „Racja” szczególnie naciska na zatrzymanie degradacji polskiego przemysłu zbrojeniowego oraz wzrost znaczenia polskiej myśli naukowej – technicznej w dziedzinie rozwoju nowych technologii zbrojeniowych do produkcji w kraju.

APP „Racja” dążyć będzie do przywrócenia żołnierzowi polskiemu dobrego imienia w społeczeństwie. Pielęgnować będzie bojowe tradycje frontowych oddziałów ze wszystkich frontów II wojny światowej. Szacunkiem i uznaniem darzymy kombatantów i weteranów. Z uznaniem odnosimy się również do wszystkich żołnierzy, którzy w czasie pokoju osiągnęli sukcesy w służbie.

7. Bezpieczeństwo publiczne

APP „Racja” uważa, że bezpieczeństwo publiczne ma w tym wspólną odpowiedzialność wielu instytucji: sądownictwa, prokuratury, straży granicznej, straży pożarnej, straży miejskiej, agencji wywiadu i kontrwywiadu, policji, samorządów i innych. Zuważamy, że działalność Policji Państwowej jest kluczowa dla poczucia bezpieczeństwa obywateli, należy w pierwszym rzędzie dokonać przeglądu działań mogących wpłynąć na poprawę funkcjonowania tej instytucji. Należy zwerfifikować inne służby i instytucje pod kątem wydawania pieniędzy, które przeznaczone są na poprawę bezpieczeństwa państwa i obywateli. Dotyczy to zwłaszcza działalności prewencyjnej i organizowanych przez te

służby spektakularnych akcji z udziałem rżnych polityków, duchownych i innych działaczy społecznych, których jedynym celem jest uzyskanie popularności przez zaistnienie w środkach masowego przekazu.

Wzwiązku z tym APP „Racja” dążyć będzie do:

- Odbiurokratyzowania Policji Państwowej. Dążyć należy do zmiany kodeksu postępowania karnego w kierunku zminimalizowania czynności procesowych policjantów w prowadzonych dochodzeniach. Wykroczenia i drobne przestępstwa, których sprawca aktualnie nie jest znany – tylko jest rować.
- Zmiany struktury policji. Zdecydowaną większość etatów policyjnych przesunąć do wydziałów roboczych.
- Ukierunkowania pracy policji na prewencję. Przeprowadzenie z mian wskazanymi w punkcie 1 i 2 pozwoli przesunąć około 20% policjantów do pracy w terenie. Jest to zadanie najważniejsze, ale wciąż niedoceniane, szczególnie profilaktyka przestępczości nieletnich, która wazymy zamkucz do zapobiegania przestępczości dorosłych.
- Wzmocnienia roli służb kontroli wewnętrznej. Praca policjantów niemożliwa ocenić w żaden wymierny sposób. Można jednak wprowadzić pewne procedury reagowania na sygnały dotyczące zarówno jakości pracy jak i łamania prawa, w stosunku do petentów, sposobu reagowania na różnego rodzaju łamania przepisów itp.
- Likwidacji straży miejskiej. Uważamy, że pieniądze dawane na tę instytucję lepiej będą wykorzystane przez Policję Państwową. Jest to bowiem wysuwany przez wiele środowisk samorządowych, które w działalności straży miejskiej widzą wielokrotności, ignorancji, braku znajomości przepisów oraz słabe wyszkolenie strażników.

8. System sprawiedliwości

APP „Racja” uznaje, że:

- świadomość nieuchronności kary i możliwość szybkiego jej wymierzenia,
- jako środek socjalizacji prowadzonej w więzieniach,
- sprawnie funkcjonujący system opieki i postpenitencjarnej (obejmujący również leczenie w zamkniętych ośrodkach psychiatrycznych gwałcicieli, morderców, pedofilów) dla więźniów,

wpływają na istotne zmniejszenie przestępczości.

W związku z powyższym, będziemy tak przebudowywać system organów ścigania wymiaru sprawiedliwości oraz systemu penitencjarnego i postpenitencjarnego, aby był jak najbardziej efektywny. Szukając nowych rozwiązań będziemy korzystali z najlepszych wzorów europejskich i innych krajów.

I tak np. w celu dalszego usprawnienia systemu sądownictwa należy ustanowić instytucję „sędziów pokoju”. Zadaniem takich sędziów będzie (tak jak to się dzieje w amerykańskim wymiarze sprawiedliwości) wstępna analiza wnoszonych spraw i ich segregacja pod kątem wagi popełnionych przestępstw, a w sprawach przejrzystych i oczywistych, natychmiastowe rozpoznawanie i wydawanie wyroków. To ostatnie mogłoby dotyczyć wykroczeń przestępstw ruch drogowym, drobnych kradzieżach, nieporozumień rodzinnych, rozwodów, wybryków chuligańskich oraz spraw o zniszczenie mienia. Wszystkie te sprawy mogłyby być rozpoznawane i sądzone w trybie natychmiastowy mi orzeczenia sędziów byłoby ostateczne.

Sądy tego rodzaju mają być pracować 16 godzin na dobę. Ich działalność pozwoliłaby na uwolnienie sędziów i sędziów powszechnych od nawalnego drobnego spraw, zaś natychmiastowe orzekanie i natychmiastowe egzekwowanie kary usprawniłoby działalność sądownictwa. Rozwiązanie to wykluczyłoby przewlekłe sprawy, gdyż oskarżony doprowadzony byłby przed sąd w ciągu najwyżej 24 godzin od popełnienia przestępstwa (wykroczenia). Taki sposób wymierzania sprawiedliwości gwarantowałby wykonanie teoretycznych założeń dobrego prawa: szybkie, sprawiedliwe i nieuchronne orzekanie oraz natychmiastowe karanie.

9. Równouprawnienie kobiet

APP „Racja” opowiada się za pełnym równouprawnieniem kobiet i mężczyzn na wszystkich płaszczyznach.

Dotyczy to m.in. gwarancji równości praw i obowiązków w życiu rodzinnym, dostępności do edukacji, dostępności do funkcji publicznych oraz rynku pracy, na którym zajmowanie określonych stanowisk, jak również otrzymywane wynagrodzenie stoją w sprzeczności z równym traktowaniem płci.

Kobiety powinny mieć takie same jak mężczyźni prawa decydowania o własnym losie. Wyraża się to przede wszystkim w zakresie planowania rodziny i podejmowania decyzji o aborcji. Na płaszczyźnie przemocy w rodzinie, która jest tematem tabu, należą szczególną wagę przyłożyć do przełamania zwyczajnego informowania organów ścigania o brutalnych pobiciach i znęcaniu się nad innymi członkami rodziny. Kobiety muszą mieć zapewnioną nieograniczoną i bezpłatną dostępność do badań prenatalnych oraz wybranych środków antykoncepcyjnych.

V Polityka zagraniczna

1. Polska w świecie

APP „Racja” stoi na stanowisku, iż Organizacja Narodów Zjednoczonych jest fundamentem dla rozwoju wszystkich krajów i społeczeństw świata. ONZ powinna być gwarantem utrzymania pokoju i zapobiegania konfliktom oraz ochroną praw człowieka.

APP „Racja” widzi pilną potrzebę zreformowania ONZ, poprzez nadanie większej mocy jej decyzjom.

APP „Racja” opowiada się za polityką zagraniczną opartą na zasadach równości, wzajemnych korzyści i życzliwości. Dlatego też – równie z pozycji członka UE – będziemy pielęgnować dobre stosunki z naszymi sąsiadami: Rosją, Ukrainą i Białorusią. Zaszłości historyczne nie mogą wpływać negatywnie na współczesność. Nie mamy żadnych bieżących konfliktów, którychkolwiek sąsiadów i powinniśmy unikać tworzenia jakichkolwiek punktów zapalnych. Będziemy rozwijać żywą współpracę gospodarczą i kulturalną. Będziemy dążyć do złagodzenia reżimów wizowych wobec naszych sąsiadów ze strony UE i – podczas naszego przystąpienia do Układu Schengen – sam będziemy starać się rozluźnić nasze wymogi wizowe. Z wszystkimi innymi państwami należy stosować zasadę pełnej wzajemności.

APP „Racja” będzie dążyć do zacieśnienia współpracy z partnerami europejskimi, w tym z Niemcami i Francją. Wy magać to będzie naprawy wzajemnych relacji, które wskutek błędnych decyzji politycznych ostatnich miesięcy uległy pogorszeniu.

Jesteśmy za partnerskimi stosunkami ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki. Rozumiemy przez to niepodległość i suwerenność Polski na arenie międzynarodowej, które mają zabezpieczać interesy państwa polskiego i jego obywateli, a nie doraźne interesy USA. Ewentualne zacieśnienie współpracy powinno przekładać się na konkretne i odczuwalne korzyści gospodarcze oraz na stosunek do polskich obywateli przebywających i przyjeżdżających do Ameryki.

Globalizacja

Wielorakie procesy globalizacji zachodzące w różnych dziedzinach naszego życia społecznego, gospodarczego, politycznego, naukowego czy kulturalnego przynoszą wiele pozytywnych zjawisk.

Należy jednak pamiętać, że w tym czasie trwają intensywne konflikty etniczno-religijne, a także aktywne są fundamentalistyczne religie. APP „Racja” reprezentując wartości humanistyczne wspiera te procesy globalizacyjne, które służą godności i autonomii jednostki ludzkiej.

2. Polska w Europie

Antyklerykalna Partia Postępu „Racja” opowiada się za silną federacją Europą, będącą nie tylko efektywnym organizmem gospodarczym, lecz również obszarem rozwijającym się harmonijnie, na równych i logicznych zasadach, społeczeństw obywatelskich.

Opowiadamy się również za zjednoczoną Europą posiadającą między innymi: sprawnie działający Parlament Europejski, silną władzę wykonawczą, wspólną i spójną

politykę zagraniczną, wspólne strefę euro.

Antyklerykalna Partia Postępu „Racja” jest orędownikiem świeckiej, nowoczesnej i pluralistycznej Europy i podejmuje w tym względzie współpracę z europejskimi organizacjami humanistycznymi.

Popieramy sformowanie europejskiej, autonomicznej w ramach NATO, struktury militarnej, posiadającej silną, nowoczesną zawodową armię.

Polska jako kraj członkowski Unii Europejskiej będzie współtworzyć przyszłość zjednoczonej Europy. W związku z tym musimy określić jasną wizję polityki unijnej i ją połączyć z polityką wewnętrzną, aby maksymalnie wykorzystać szanse wynikające z członkostwa.

APP „Racja” uważa, że najważniejszym i najbardziej skutecznym programem społecznogospodarczym Unii, sięgającym 2010 roku, jest Strategia Lizbońska. Celem tego programu jest zdecydowane zwiększenie konkurencyjności gospodarki unijnej i uczynienie Unii czynnikiem rozwoju gospodarczego świata.

Segmenty Strategii Lizbońskiej:

- Gospodarka oparta na wiedzy
- Liberalizacja i integracja rynków przemysłowych i sieciowych
- Trwały rozwój
- Liberalizacja i integracja rynku usług finansowych
- Przedsiębiorczość
- Nowy model społeczny

Odniesienie przez Strategię Lizbońską sukcesu do polskiego interesu, coraz jasniej nie oznacza, że powinniśmy bezrefleksyjnie przenosić jej wszystkie założenia na polski grunt. Wejście do Unii ośmiu krajów z byłego bloku wschodniego nie wątpliwie wprowadzi do Strategii nowe akcenty, codopriorytetów, jak i sposobu ich wdrażania.

2.1 Gospodarka oparta na wiedzy

Spółczesne społeczeństwo informacyjne

Polska powinna bardzo aktywnie włączyć się w budowę społeczeństwa informacyjnego, ponieważ w dłuższej perspektywie pomoże jej to rozwiązywać istotne problemy gospodarcze i społeczne kraju.

Do głównych celów należą zaliczyć:

- Budowę podstaw nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej i informatycznej umożliwiającej powszechny dostęp do pełnego pakietu usług. Należy rozwijać taką infrastrukturę również w sferze prywatnej.
- Obniżenie kosztów dostępu do Internetu przez demonopolizację i prokonkurencyjną politykę wobec rynku telekomunikacyjnego.
- Rozwój edukacji i badań w społeczeństwie informacyjnym.
- Tworzenie warunków prawnych i rynkowych dla gospodarki elektronicznej.
- Wspieranie pracy zawodowej opartej na wiedzy.
- Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia informacyjnego i społecznego.

Powyższe cele będą wymagać od polskiej polityki państwa, jak najlepszego wykorzystania funduszy pomocowych Unii Europejskiej i precyzyjnego określenia wydatków państwa. Polska powinna wystąpić z inicjatywą utworzenia nowych funduszy pomocowych i

programów skierowanych na eliminację źróźnicowania odnośnie Społeczeństwa Informacyjnego w ramach Unii Europejskiej.

Dla Polki istotne jest również:

- monitorowanie wskaźników w tym: „Plan działania na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006 – ePolska” ze wskaźnikami planu eEurope2005;
- usprawnienie egzekucji prawa;
- zidentyfikowanie barier rozwoju Internetu;
- udział w unijnych programach: eContent, IDA, 6. Program Ramowy i inne.

Koordinacja polityki powinna być prowadzona przez ośrodek państwowy, który odpowiadałby za całość polityki i również wyznaczał kierunki działań na kolejne lata.

Badania i innowacje

APP „Racja” opowiada się za radykalną transformacją gospodarki europejskiej w kierunku Gospodarki Opartej na Wiedzy. Temu celowi ma służyć stworzenie Europejskiej Przestrzeni Badań i Innowacyjności powszechnie zwanej Europejską Przestrzenią Badawczą oraz zwiększenie wydatków na badania i rozwój techniki. Wydatki powinny wzrosnąć w Unii Europejskiej, do 2010 roku, do poziomu 3% PKB, z czego 2/3 z nich powinno pochodzić z sektora prywatnego, a 1/3 ze środków publicznych.

Biorąc powyższe pod uwagę Polska powinna wykreować i wdrożyć następujące rodzaje polityk:

- polityk rozwoju potencjału badawczo-rozwojowego i zasobów ludzkich;
- polityk ewangelizacji przedsiębiorczości i innowacyjnej gospodarki;
- polityk etnicznej informacji (budowa Społeczeństwa Informacyjnego).

Realizacja przez Polskę powyższych polityk pozwoli zwiększyć korzyści z naszego uczestnictwa w Europejskiej Przestrzeni Badawczej oraz pozwoli na stać się najmniejszą luką technologiczną.

2.2 Liberalizacja i integracja rynków przemysłowych

Telekomunikacja

W 2002 r. Unia Europejska przyjęła pięć nowych dyrektyw, zastępujących obowiązujące:

- dyrektywę o wspólnych ramach regulacyjnych dla sieci i usług komunikacji elektronicznej;
- dyrektywę o dostępie i połączeniach sieci;
- dyrektywę o autoryzowaniu sieci i usług komunikacji elektronicznej;
- dyrektywę o usługach powszechnej i prawach użytkownika;
- dyrektywę o ochronie danych.

Wprowadzenie Strategii Lizbońskiej w Polsce jest utrudnione z powodu następujących zagrożeń: dotychczasowa polityka regulacyjna służyła przygotowaniu polskiego rynku do faktycznego otwarcia, brak zasobów finansowych i ogólny stan gospodarki, niska telegęstość, brak polityki promowania inwestycji, wejście konkurencyjnych operatorów, utrata intratnych rynków, słabość ekonomiczna firm jako barier innowacyjności.

Jednocześnie do szans należą zaliczyć: nowe inwestycje, wzrost konkurencyjności i innowacyjności wynikający z połączenia sieci telekomunikacyjnych, ekspansja na rynki i unijne poprzez aliansy, reforma prawa oraz większa przewidywalność i stabilność

warunków działalności, poprawa rentowności prowadzonej działalności i dostępność zewnętrznych finansowania, objęcie politykami unijnymi tymi programami pomocowymi.

Energetyka

Polski przemysł energetyczny nękają m.in. następujące problemy strukturalne: niezbyt konsekwentna i droga dla podatnika polityka państwa wobec górnictwa, ciagle zmieniające się koncepcje prywatyzacji zarówno w górnictwie jak i przemyśle gazowym. Utrzymuje się monokultura węgla przy równoczesnym wykluczaniu z góry rozwoju elektroenergetyki opartej na gazie ziemnym czy energii atomowej.

Polska powinna przyjąć dwie nieco odmiennie strategie w zależności od tego, czy dotyczy reformy rynku krajowego czy też wymian zagranicznych. Odnośnie rynku krajowego, to dla polskiego konsumenta byłoby korzystne, aby mógł mieć wybór dostawcy polskiego czy obcego kapitału mieszanym.

Powinny być również ukształtowane proporcje między energią elektryczną, którą handluje się na rynku giełdowym a dostarczaniem w oparciu o swobodnie negocjowane kontrakty różnej długości. Należy zachować ostrożność, na obecnym etapie, jeżeli chodzi o wymianę zagraniczną, ponieważ z krajami sąsiednimi wspomagają konkurencyjność swoich sektorów energetycznych.

Transport

W sytuacji istniejących szans i zagrożeń, polskie stanowisko wobec Strategii Lizbońskiej w obszarze polityki transportowej i sieci infrastruktury transportu wyrażać się powinno:

- wspieraniu działań na rzecz integracji rynków transportowych, głównie w transporcie drogowym, lotniczym i w portach morskich oraz popieraniu strategii zrównoważonego rozwoju systemu transportowego;
- popieraniu działań zmierzających do zrealizowania, podwyższonych standardów bezpieczeństwa w transporcie morskim;
- podejmowaniu działań na rzecz rewizji wymogów finansowych i wytycznych Wspólnoty w zakresie rozwoju sieci TEN-T (budowa i modernizacja transeuropejskich sieci transportowych zapewniających integralność ekonomiczną i spójność przestrzenną poszerzonej Wspólnoty) w perspektywie do 2020 r.;
- podejmowaniu działań o przyjęcie dyrektywy promującej stosowanie biopaliw w transporcie (korzystne dla polskich rolników);
- umiarkowanym wspieraniu nowej, ujednoliconej koncepcji zawierania kontraktów na wykonywanie publicznych usług przewozu pasażerów w transporcie zbiorowym;
- neutralnym podejściu do proponowanej przyspieszonej liberalizacji rynku usług kolejowych w UE i szybkiego przyjęcia trzeciego pakietu kolejowego.

Polska, wraz z grupą krajów kandydujących, powinna wykazać się aktywnością, aby włączyć do Strategii Lizbońskiej postulat wskazujący na potrzebę dokonania jak najszybszej liberalizacji dostępu do rynku przewozów drogowych w okresie po rozszerzeniu UE w 2004 r. Ograniczanie dostępu przewoźnikom z krajów akcesyjnych do wykonywania przewozów w kabotażu wewnętrznym po 2004 r. przez okres pięciu lat, a jednocześnie forsowanie liberalizacji pozostałych rynków transportowych, do której od strony realnej te kraje nie są w pełni przygotowane, stawia pod znakiem zapytania celowość ekonomiczną tego kontynuacji w ramach całej Wspólnoty.

Konieczna jest zmiana podejścia administracji unijnej do polityki i transportowej, z częściowej do kompleksowej, obejmującej cały rynek transportowy UE.

2.3 Trwały rozwój

NapójęcietrwałościrozwojuwStrategiiLizbońskiejskładają:ochrona środowiska naturalnego, sprawiedliwość międzypokoleniowa (międzypokoleniowa alokacja zasobów naturalnych) oraz trwałość społecznagospodarcza.

Zasadniczą trudnością wdrożenia Strategii Lizbońskiej rozszerzonej o postulat trwałości jest konflikt (dotyczy on wszystkich państw Wspólnoty), pomiędzy promowaniem przedsiębiorczości a respektowaniem ograniczeń związanych z ochroną środowiska. Trwały rozwój, pomimo innych intencji pomysłodawców, w praktyce i retoryce politycznej UE został sprowadzony do ochrony środowiska.

Wyróżniamy przy tym cztery obszary priorytetowe:

- zmiany klimatyczne, a zwłaszcza zwolnienie zużycia paliw kopalnych w celu odwrócenia tzw. efektu cieplarnianego;
- opanowanie presji na środowisko ze strony transportu;
- poprawa jakości powietrza;
- zachowanie zasobów naturalnych.

Oceniając znaczenie Strategii Lizbońskiej dla Polski, należy przede wszystkim zaznaczyć, że na poziomie ogólnym Polska powinna poprzeć powyższe propozycje. Na poziomie szczegółowym należy pamiętać, że powyższe problemy odzwierciedlają problemy, z jakimi kraje 15 znalazły się u progu XXI wieku. Polskie warunki realizacji się od nich, a zwłaszcza szczegółów w ramach tzw. „filaru ekologicznego”.

Dla Polski problem zmian klimatycznych ma znaczenie drugorzędne, ponieważ musimy przede wszystkim zadbać o czyste środowisko powietrza.

W Polsce rozwija się motoryzacja, ale nie przybrała ona takich rozmiarów jak w Europie Zachodniej, dlatego nasze działania powinny mieć charakter wyprzedzający i być nastawione na łagodzenie skutków.

W odniesieniu do zasobów przyrody, zwłaszcza żywej, należy podkreślić, że w Polsce na skutek późniejszego i znacznie mniejszego uprzemysłowienia, nie dokonano się tak głębokiego zniszczenia środowiska przyrodniczego.

2.4 Liberalizacja i integracja rynku usług finansowych

Zintegrowany rynek usług finansowych jest bardzo ważnym elementem polityki makroekonomicznej Unii Europejskiej i niezbędnym warunkiem w właściwej realizacji Strategii Lizbońskiej. Kierunek realizacji wyznacza harmonogram nazwany Financial Services Action Plan (FSAP).

Polski rynek kapitałowy stoi przed wyzwaniem włączenia się w struktury integrującego się rynku europejskiego, co niesie za sobą efekty pozytywne jak i zagrożenia, przy czym ich nasilenie nastąpi w momencie przyjęcia przez Polskę euro. Korzyści będą udziałem dużych przedsiębiorstw i inwestorów, którzy uzyskają dostęp do większego i efektywniejszego rynku. Zagrożona wydaje się dotychczasowa infrastruktura krajowego rynku kapitałowego, ponieważ jest zbyt rozbudowana (w dużej mierze kreowała odórne procesy prywatyzacyjne) i niedostosowana do potrzeb krajowego sektora przedsiębiorstw prywatnych.

Realizacja FSAP w tym istotnie funkcjonowanie banków. Połski rynek bankowy jest w znacznej mierze rynkiem zliberalizowanym. Integracja rynku następuje w rezultacie procesów rynkowych, w większości związanych ze strategiami holdingów ponadnarodowych, a także z procesami fuzji i przejęć wśród inwestorów strategicznych.

Rynek bankowy jest w zasadzie przygotowany do procesów pełnej integracji w rozumieniu Strategii Lizbońskiej.

Cechą charakterystyczną polskiego systemu finansowego, która różni się od systemów finansowych krajów 15-ki jest duży udział kapitału z zagranicy w kapitale własnym instytucji finansowych. Około 70% aktywów banków komercyjnych w Polsce jest pod kontrolą kapitału zagranicznego, a większość krajowych banków komercyjnych to spółki zależne holdingów ponadnarodowych.

Powysze należało rozpatrywać w kontekście korzyści i zagrożeń. Dobrej stronie należy zaliczyć np. przejście know-how, dekapitalizowanie itp. Do złych groźń, (które powinny się zniwelować poprzez doskonalenie rozwiązań w fazie budowy nowej globalnej architektury finansowej a tak że realizacji Strategii Lizbońskiej), należy zachowanie się spółki dominującej wobec spółki zależnej w sytuacji kryzysowej.

W sytuacji kryzysowej może dojść do tzw. nacjonalizacji strat. Dlatego w interesie krajów, w których systemie bankowym dominują spółki zależne będące częścią składową ponadnarodowych holdingów, należy wprowadzenie koncepcji ponadnarodowego nadzoru zintegrowanego. Polska ma zatem uzasadnione podstawy do forsowania koncepcji pełnej integracji pionowej instytucji nadzorujących ponadnarodowe holdingi.

W interesie Polski i UE należy jak najszybsze wprowadzenie jednolitych standardów rezerw celowych, a tak że ujednoczenie konsekwencji podatkowych dla banków wynikających z tworzenia tych rezerw. Brak takich standardów tworzy warunki dla nieuczciwej konkurencji między bankami.

W Unii Europejskiej występuje dążenie do harmonizacji rynku pracy. Znaczna różnorodność systemów emerytalnych funkcjonujących w poszczególnych państwach członkowskich staje się barierą dla mobilności siły roboczej pomiędzy krajami Unii. Celem europejskich regulacji emerytalnych jest poddanie kapitałowych elementów systemu zabezpieczenia emerytalnego jednolitym zasadom stopniowości.

Zasady rządzące polskim rynkiem ubezpieczeniowym są generalnie zgodne z *acquis communautaire*. Przyjęcie dalszych regulacji prawnych dotyczących tego sektora, w kształcie, w jakim obecnie są, będzie integracją z UE, powinno przynosić pozytywne na przygotowanie i zdolność konkurencyjną polskich zakładów ubezpieczeń.

2.5 Przedsiębiorczość

Ograniczenie bezrobocia i wzrost aktywizacji zawodowej są w Polsce najprostszym sposobem przywracania dynamiki gospodarczej i równowagi budżetowej, a tak że koniecznością z punktu ograniczania wykluczenia społecznego i wzmacniania spójności społecznej.

Nasza strategia rozwojowa musi być obecnie silnie prozatrudnieniowa, aczkolwiek za 12-15 lat będziemy musieli przestawić się w sposób zdecydowany na strategię prowydajnościową, co obecnie wiąże się z przechodzeniem na gospodarkę opartą na wiedzy.

Kluczem do zwiększenia zatrudnienia, ale tak że do budowy gospodarki opartej na wiedzy jest przedsiębiorczość i ład rynkowy. Polska powinna zdecydowanie popierać deregulację i urynkowienie Unii Europejskiej. W takim ładzie możemy przede wszystkim osiągnąć sukcesy wykorzystując naszą zdolność uczenia się, kreatywność i elastyczność. Naszą największą nadzieją są polskie małe i średnie przedsiębiorstwa, ich rozwój w kraju i ekspansja zagraniczna. Duże przedsiębiorstwa zostały przejęte przez inwestorów zagranicznych, którzy w ramach strategii konglomeratowych nierzadko zubażają ich funkcje. Tymczasem tzw. skłonność do zakładania biznesu wynosi w Polsce ponad 60%, podczas gdy w Unii średnio tylko o 45%. W dodatku w moim przekonaniu należy zwiększyć demograficzny osiagający wiek aktywności zawodowej. Powinniśmy więc

zdecydowanie popierać wszystkie te działania Unii, które zmierzają do deregulacji i upraszczania warunków funkcjonowania biznesu, zarówno naszczęblunijnym, jak i poszczególnych krajach.

W kwestii pomocy publicznej należy wyważyć dwa stanowiska. Z jednej strony, w obecnej sytuacji Polski istnieją jeszcze poważne wyzwania restrukturyzacyjne, w przypadku których odpowiednią polityką państwa byby łączęstwo wspierania pomocy publicznej i realizowana przy jej wykorzystaniu. Z drugiej, nie umiemy pomocy publicznej efektywnie dostarczać i mamy bardzo ograniczone możliwości w tym zakresie. Dla tego należy obniżyć poziom pomocy publicznej wiążąc ją z efektywnymi projektami restrukturyzacyjnymi i maksymalnie przejrzystością sposobie udzielania.

2.6 Nowy model ęspoleczny

APP „Racja” uważa, że niezbędną jest modernizacja europejskiego modelu społecznego, tak by wspierał on rozwój gospodarki i parę tej nawiedzy odpowiadała współczesne wyzwania ekonomiczne, demograficzne (w tym zwłaszcza starzenie się ludności) i wyzwania związane z globalizacją.

Zatrudnienie

Zakłada się poważne ograniczenie trwałych i niewymykających z koniunktury gospodarczej przyczyn bezrobocia. Strategia Lizbońska opiera się na wykorzystaniu środków polityki podażowej, nastawionych na poprawę jakości zasobów pracy i podniesienia aktywności zawodowej ludności. Równocześnie ma ona wykorzystywać selektywne środki polityki popytowej, przez co powinna zwiększyć się opłacalność zatrudniania przedsiębiorców.

Praktycznie każdy celowi środków Strategii Lizbońskiej w dziedzinie zatrudnienia jest warte wsparcia. Jednakże realizacja ędzien napotykać na większe przeszkody, niż w innych krajach wstępujących, z powodu znacznie wyższego bezrobocia, odmiennej struktury demograficznej, zaobcow pracy, znacznie gębszych niedostosowań strukturalnych do nowoczesnej gospodarki, niedoinwestowania szkolnictwa i niedorozwoju systemu kształcenia ustawicznego.

W związku z tym, należy podjąć następujące działania:

- konieczność zwiększenia atrakcyjności tworzenia nowych miejsc pracy dzięki wyższemu i lepiej dostosowanemu do popytu kwalifikacjom oraz obniżeniu kosztów pracy;
- uelastycznienie form zatrudnienia i wprowadzanie mniej rygorystycznych zapisów dotyczących stosunków pracy;
- obniżenie opodatkowania najniższych zarobków.

Kraje takie jak Polska, o stosunkowo młodej populacji, muszą ukierunkować swoje działania na rzecz zatrudniania młodych.

Likwidacja nieefektywnych miejsc pracy w przemyśle i rolnictwie może przynieść znaczne zagrożenie bezrobociem. Dlatego powinno być większe zaangażowanie państwa w procesy restrukturyzacji zatrudnienia, tak, aby zwiększyć szansę osób, które utraciły pracę, na ponowne zatrudnienie.

W tym celu należy, mając na względzie ograniczenia finansowe państwa, intensywnie i precyzyjnie ukierunkować wykorzystanie aktywnych metod rynku pracy, jak i indywidualizacji usług bezrobotnych.

Edukacja

Specyficznym dla Polski priorytetami są:

- zmniejszenie nierówności między różnymi grupami uczniów;
- lepsze kształcenie podstawowe i wyższe, a także kształcenie potrzebne w gospodarce opartej na wiedzy;
- ograniczenie kształcenia zawodowego w szkołach średnich i rozwój kształcenia dostępnego dla wszystkich ludzi, a także kształcenie bezrobotnych;
- lepsze kształcenie nauczycieli.

Wykluczenie społeczne

Strategia Lizbońska zaleca osiagnięcie istotnego postępu w ograniczaniu ubóstwa i wykluczenia społecznego. Rząd, administracja państwowa i samorządowa, organizacje zawodowe i społeczne powinny w tym przypadku przedsięwziąć trudne zadanie.

W średnim okresie (do 2010 r.) wskazane jest ogólnie wydajnie przede wszystkim zahamowanie tendencji zwiększania się rozmiarów ubóstwa i chłód oraz redukcja innych elementów wykluczenia, jak: długotrwałe bezrobocie, nierówny dostęp do edukacji, mieszkań, wyposażonych w podstawowe usługi i różnorodnych środków profilaktycznych, w tym przeciwdziałaniu sytuacji kryzysowym w rodzinie i zmniejszenie skali ubóstwa. Polityka zatrudnienia jest najważniejszym środkiem przeciwdziałania ubóstwu.

Ważnym elementem polityki integracji społecznej jest zmniejszenie dyskryminacji kobiet na rynku pracy poprzez egzekwowanie prawa do równej pracy i płacy – oraz zapewnienie takich rozwiązań socjalnych, które pomagają łączyć aktywność zawodową z obowiązkami rodzinnymi.

Należy prowadzić aktywne polityki zabezpieczenia dostępu do edukacji i pracy osobom niepełnosprawnym.

Polska powinna zapewnić równy dostęp do edukacji, ponieważ w naszym kraju występują nierówności edukacyjne decydujące o szansach na rynku pracy.

Zabezpieczenie starszości

Starzenie ludności w Europie stanowi główne wyzwanie dla wyłączenia systemów emerytalnych i możliwości zachowania takich emerytur, by chronić przed ubóstwem.

W Polsce została wprowadzona radykalna reforma emerytalna, ale osiagnięcie wszystkich założonych w Strategii Lizbońskiej celów nie będzie możliwe bez dokonania istotnych korekt.

Obowiązujące obecnie przepisy dotyczącej minimalnej emerytury nie będą w stanie uchronić wielu przyszłych emerytów przed ubóstwem. Wysokość świadczeń znacząco spadnie w stosunku do wynagrodzenia, szczególnie dla kobiet, których przeciętne emerytury będą przyszłością połówki społeczeństwa.

Dlatego możliwe i potrzebne są zmiany. Podniesienie, stopniowo do 65 lat, wieku emerytalnego kobiet spowoduje wzrost ich świadczeń, a w efekcie również znacząco ryzyko ubóstwa wśród osób starszych.

Wprowadzenie pełnej waloryzacji kapitału emerytalnego w celu podniesienia ich poziomu w przyszłości relację emerytur do płac (jest to jednak element zależny od rozwoju ekonomicznego naszego kraju). Podobny będzie efekt obniżenia kosztów administracyjnych oraz pewna liberalizacja przepisów dotyczących działalności inwestycyjnej Otwartych Funduszy Inwestycyjnych. Konieczne jest wprowadzenie takich przepisów dotyczących minimalnych emerytur, które będą skutecznie chronić przed ubóstwem.

Antyklerykalna Partia Postępu „Racja” w wyraża przekonanie, że wykazane wyżej postulaty są słuszne. Jesteśmy gotowi do współpracy z wszystkimi, którzy mają serce z dobro Polski i jej Obywateli.